

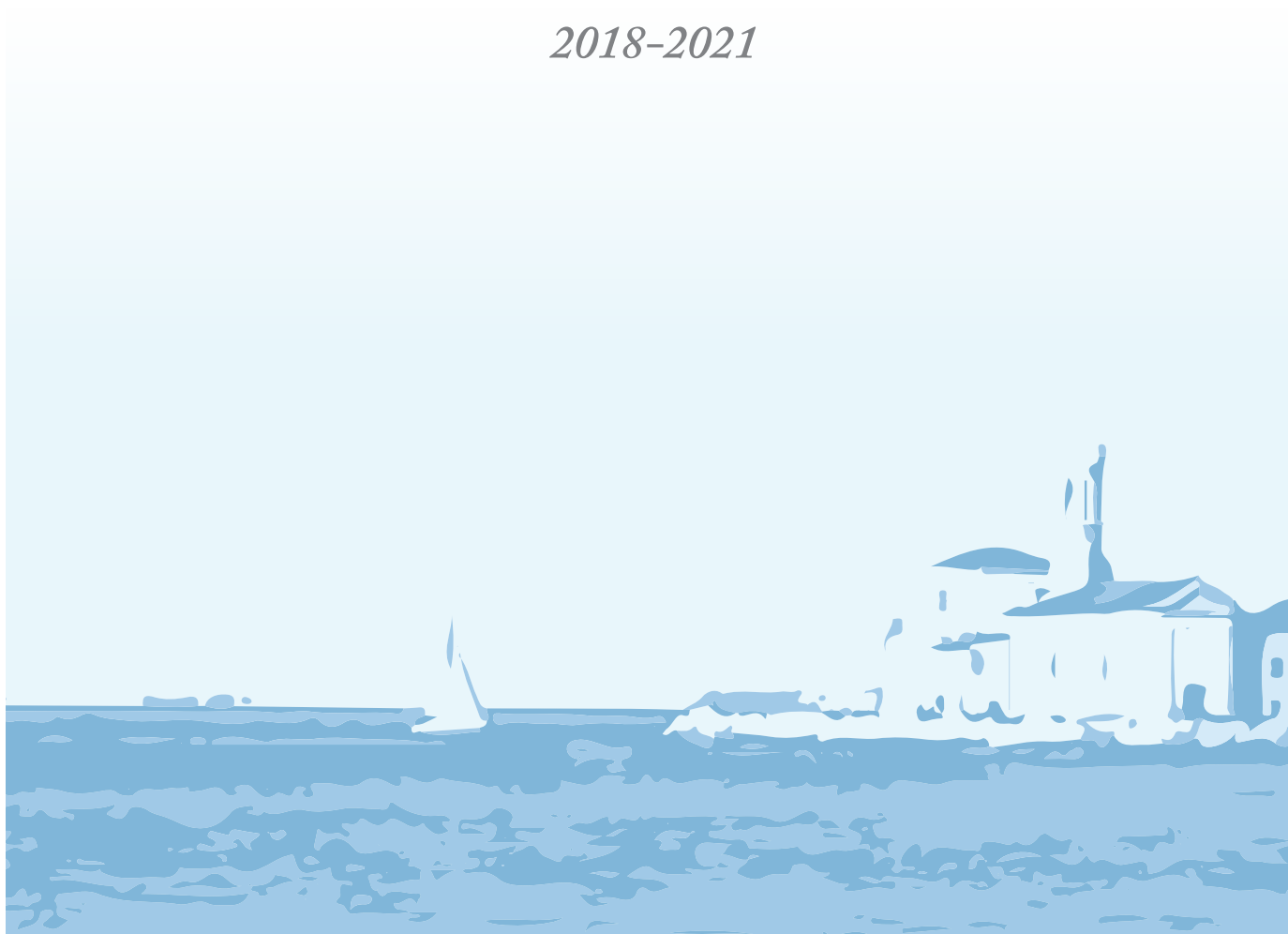

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

OBČINSKA UPRAVA - AMMINISTRAZIONE COMUNALE
Urad za družbene dejavnosti - Ufficio attività sociali

Lokalni program kulture Občine Piran (LPK)

2018-2021

Naročnik projekta:

OBČINA PIRAN
Tartinijev trg 2
6330 Piran–Pirano

Župan:

Peter Bossman

Vodja projekta na strani naročnika:

Lada Tancer

Projektna skupina na strani naročnika:

- Slavko Ivančič, predsednik odbora za kulturo Občine Piran,
- Robert Mahnič, vodja tehničnega sektorja Avditorija Portorož,
- Manuela Rojec, predsednica Združenja Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini,
- Elizabeta Fičur, vodja območne izpostave Piran Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti in predstavnica Zveze kulturnih društev Piran,
- Karmen Pines, vodja samostojne investicijske službe Občine Piran,
- Alenka Popić, višja svetovalka Urada za gospodarstvo in turizem Občine Piran,
- Igor Novel, direktor Turističnega združenja Portorož,
- Manca Plazar, predstojnica Urada za okolje in prostor Občine Piran.

Izvajalec projekta:

Interakta d.o.o.
Seča 63
6320 Portorož–Portorose

Vodja projekta na strani izvajalca:

Martina Gamboz, Interakta d.o.o.

Strokovni sodelavci na strani izvajalca projekta:

Mitja Rotovnik
Zvonka Radojevič

VSEBINA

Uvod in pristop pripravljavcev.....	5
1. Vizija	6
2. Temeljne vrednote	8
REDNI DEL	9
3. Ustvarjalna področja in pregled obstoječih subjektov	9
3.1 Javni kulturni zavodi v občini Piran	9
Avditorij Portorož–Portorose	9
Obalne galerije Piran–Gallerie Costiere Pirano	11
Pomorski muzej Piran »Sergej Mašera« Piran–Museo del mare »Sergej Mašera« Pirano.....	14
Mestna knjižnica Piran–Biblioteca civica Pirano	17
Pokrajinski arhiv Koper, Enota v Piranu–Archivio Regionale di Capodistria, Unità territoriale di Pirano	20
UKREPI št. 1–4:.....	22
3.2 Drugi zavodi, ki opravljajo tudi kulturno dejavnost	23
Comunità Autogestita Della Nazionalità Italiana–Pirano / Samoupravna Skupnost Italijanske Narodnosti–Piran	23
Univerza na Primorskem Fakulteta za turistične študije–Turistica	23
UKREP 5:	23
3.3 Obalni javni zavodi širšega slovenskega pomena, ki izvajajo svoje poslanstvo tudi na območju Občine Piran in jih sofinancira ministrstvo za kulturo	24
Gledališče Koper–Teatro Capodistria	24
Pokrajinski muzej Koper–Museo regionale di Capodistria	24
Zavod za varstvo kulturne dediščine – OE PIRAN.....	25
UKREP 6	26
3.4 Ljubiteljska dejavnost	27
Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Piran.....	28
Zveza kulturnih društev Piran–Mediadom Pyrhani	29
Comunità degli Italiani »Giuseppe Tartini Pirano«–Skupnost Italijanov »Giuseppe Tartini Piran«	31
UKREPI št. 7–9:.....	32
4. Osrednje letne kulturne prireditve	33
Kratki orisi prireditev.....	33
Istrski pustni karneval	33
Gran Ballo	34
Praznik olja in bledeža.....	34
Solinarski praznik	35
Festival vrtnic	35
Poletna muzejska noč	35
Poletni festival.....	36

MIFF – Mednarodni mediteranski folklorni festival	37
Melodije morja in sonca	37
Sedem sonc, sedem lun	37
Festival Zrno soli	38
Forma viva.....	38
Piranski glasbeni večeri.....	39
Posvečeno Tartiniju	40
Portoroška noč.....	40
Tartini festival.....	40
Ex-tempore Piran	41
Pomorski krst	42
Festival slovenskega filma – Portorož	43
Festival obzidja.....	43
Festival evropskega in mediteranskega filma.....	44
Primorski poletni festival	44
Praznik kakijev.....	45
UKREP 10	45
IZREDNI DEL	46
5. Razvojni projekti.....	46
Piran, Tartinijevo mesto	46
UKREP 11	47
Investicija v depoje piranskih in obalnih kulturnih zavodov – priprava investicijskega elaborata	47
UKREP 12	47
Delna sprememba namembnosti piranskega mandrača.....	48
UKREP 13	48
Monfort kot priložnost za nadaljnji razvoj kulture – izdelava temeljne programske zasnove	49
UKREP 14	49
Prenova opuščenih studiov Viba filma – priprava investicijskega elaborata	49
UKREP 15	50
Muzej turizma in popotništva	50
UKREP 16	50
Priprava kandidature Pirana in obalnih občin za evropsko prestonico kulture leta 2025	50
UKREP 17	51
6. Mednarodno kulturno sodelovanje.....	52
7. Kultura kot generator turističnega razvoja	53
8. Javna kulturna infrastruktura	54
9. Financiranje in uprava na področju kulture.....	58
10. Priloge.....	59

UVOD IN PRISTOP PRIPRAVLJAVCEV

Lokalni program kulture izhaja iz potrebe Občine Piran po tehtni analizi stanja. Občina se je odločila za široko vključenost akterjev in definirala delovni proces »od spodaj navzgor«, ki se je odvijal od marca do decembra 2017. Kultura je v Občini Piran živa, raznolika, razvejana in po kakovosti navdušujoča že sedaj.

Razvojna usmeritev pripravljavcev je bila osnovno delovno izhodišče. Vsi, ki so sodelovali pri nastajanju prve občinske strategije kulturnega razvoja, so bili enotni v tem, da potrebujemo dokument, ki bo v praksi uresničen in ne takšnega, ki bi predstavljal neuresničljiv seznam želja.

Ključna beseda je bila evalvacija. V ožji in širši delovni skupini, ki jo sestavljajo vidni kulturni predstavniki, občinske službe in kulturni delavci, je bilo razmišljanje usmerjeno v opredelitev smernic prihodnjega kulturnega razvoja na osnovi vsega, kar je že bilo narejenega na kulturnem področju. Skupini sta vodeno razpravljali o dosežkih, problemih in odprtih vprašanjih na področju kulture in določali cilje prihodnjega razvoja. Prvi celodnevni posvet je potekal 31. maja 2017. Skupina je razpravljala na podlagi vprašalnika, ki so ga predhodno izpolnile znane javne osebnosti obalnega prostora. Ponudile so svež pogled na kulturne izzive z različnih zornih kotov, ne le z ožjega kulturnega, ampak tudi s turističnega, gospodarskega, izobraževalnega in medijskega.

Po prvem srečanju je skupina pripravljavcev predstavila vsem sodelujočim vprašalnik o stanju kulturne ponudbe in njenega razvoja v občini. Vprašalnik je pozval direktorje javnih kulturnih zavodov, predsednike kulturnih društev in občinske Zveze kulturnih organizacij, tudi turistične organizacije, da v pisni obliki ocenijo dosedanje delo, opozorijo na širše probleme, neuresničene ali slabše od pričakovanj uresničene skupne občinske projekte in predstavijo glavne predloge za prihodnji razvoj. Z zaključki vprašalnika smo udeležence seznanili na drugem javnem posvetu, ki je potekal 14. junija 2017. Vse pobude, predloge in ideje smo oblikovali v cilje, ukrepe in kazalnike, ki predstavljajo osrednji del pričujočega dokumenta.

Nato je skupina pripravljavcev predstavila končni osnutek dokumenta isti skupini, s katero je začela pogovore. Še zadnje smiselne in uresničljive pripombe v prihodnjih štirih letih je vključila v končni osnutek in ga predlagala županu ter občinskemu svetu v potrditev. Uravnoteženi sistem kazalnikov je fleksibilen in se spreminja ter dopolnjuje s spreminjanjem lokalnega programa kulture. Uresničevanje ciljev bo potrebno spremljati, jih po potrebi ažurirati in izvajati v skladu z načrtanim načrtom.

1. VIZIJA

V prihodnjih štirih letih (2018–2022) naj bi dejavniki na področju kulture v občini vključno z državo skrbeli, da bodo vsi obiskovalci kulturnih prireditev in bralci knjig lahko spremljali in doživljali dobre programe. Kulturni odjemalci potrebujejo tudi dobro založeno knjižnico. Vsi, ki si želijo kulturno udeleževati, bodo imeli možnost vključevati se v delovanje razvejane mreže ljubiteljskih in nevladnih organizacij, ki jih bo kulturna politika podprla in jim omogočala izvajanje njihovih programov. Poskrbljeno mora biti za boljšo kulturno vzgojo mladih. V občini Piran bo imel turizem v kulturi močnega zaveznika. Kultura bo tudi v prihodnje ključna povezovalka italijanske narodne skupnosti z vsemi prebivalci občine. Samostojni kulturni delavci in zaposleni bodo imeli čim boljše pogoje za ustvarjanje.

Vse dejavnosti in oblike kulturno-umetniškega ustvarjanja, ki predstavljajo aktualni kulturni program v občini, ostajajo sestavni del prihodnjega kulturnega razvoja. Vizija ključnega razvoja in predlagani razvojni preboji se v glavnem navezujejo na delovanje obstoječih kulturnih zavodov v smislu izboljšanja pogojev za njihovo delovanje, še kakovostnejšega programiranja, razširitve nekaterih njihovih programskih usmeritev in povečanja zanimanja občanov, turistov in gospodarskih subjektov za njihovo delovanje. V občini delujeta dva zavoda; Obalne galerije Piran in Pomorski muzej Piran, katerih poslanstvo je širšega, torej ne zgolj občinskega pomena. Zaradi njunega programskega vpliva ne le v občini in regiji ter nacionalnega pomena za vso Slovenijo ju financira poleg občine tudi Ministrstvo za kulturo. Za oba zavoda je ključnega pomena njuna vizionarska vpetost v regijski in slovenski nacionalni kulturni program.¹

Vizija se tesno navezuje na dve novi kulturni pridobitvi: kulturni zaklad Mediadom Pyrhani in evropski projekt čezmejnega sodelovanja Slovenija–Italija 2014–2020, poimenovan »tARTini – kulturni turizem v znamenju Giuseppeja Tartinija«. Slednji bo obogatil programsko osnovo Tartinijevega mesta in preuredil prostore Tartinijeve rojstne hiše, tako da bo v njej resnično zaživel muzej Giuseppeja Tartinija. Pridobitev Mediadoma Pyrhani mora v praksi hitreje kot do sedaj dosegati visoke programske standarde, ki so mu bili zapisani v zibelko ob ustanovitvi.

Tartinijeva rojstna hiša kot muzej naj bi postala tudi pomembna mednarodna identifikacijska točka Pirana, okrog katere bo potrebno izvajati čim bolj ambiciozen in zanimiv glasbeni in pedagoški program. Ta izziv terja resno programsko analizo, kako Tartinijevo ime še bolj povezati s kulturno prezenco Pirana. Toliko bolj, ker ima Piran prenovljeno gledališče, imenovano ravno po Učitelju narodov, ki v tem trenutku žal nudi precej skromen program. Vsekakor je zaželen vizionarski razmislek o tem, kako razvijati Piran kot »Tartinijevo mesto«, mesto glasbe.

Nobena skrivnost ni, da ima Piran razvito kulturno infrastrukturo. Na to je treba pri snovanju vizije kulturnega razvoja opozoriti, saj ima občina na voljo še dodatne razvojne možnosti, je pa materialno omejena. Veliko objektov lahko označimo kot kulturno zanimive, npr. bivši studii Viba filma, kjer bi lahko zaživele številne aktivnosti mladih,

¹ Bolj kot se bo vizija obeh zavodov odražala v njihovih programih, bolj bo utemeljeno njuno sofinanciranje s strani države in občine tudi v prihodnje. Seveda to velja tudi za društva in druge občinske zavode.

skladišča soli ob glavni cesti v Portorožu, kjer je v nekaterih »kampadah«² že nakazan možen razvoj v smeri atraktivnega likovnega ali muzejskega razstavišča. Omenimo naj še palačo Trevisini in »Benečanko«, piranski mandrač kot muzejsko pridobitev na prostem in, ne nazadnje, še kulturni center Avditorij Portorož, ki ponuja mnogo večje razvojne možnosti, kot jih trenutno načrtuje njegovo premalo ambiciozno in ustvarjalno vodstvo.

Sprejemanje prvega lokalnega programa občine je že samo po sebi vizionarsko dejanje, ki lahko pozitivno vpliva na prihodnjo podobo Pirana, Portoroža in zaledja. Ravno središče Portoroža terja resen razmislek o kakovostnejši kulturni infrastrukturi in vsebini. Vloga zaledja pri kulturnem razvoju občine je jasna in profilira sicer majhno območje kot bogato doživljajsko izkušnjo za obiskovalce. Lokalni ponudniki naj izkoristijo možnost promocije avtentičnih izdelkov tradicije in tako povečajo tudi ekonomsko učinkovitost svojega dela. Občina Piran pripravlja tudi strategijo turističnega razvoja do leta 2025. Zato ni odveč, če tudi v kulturni strategiji občine opozorimo na povezanost in odgovornost obeh temeljnih dejavnosti za razvoj občine. Pri čemer je posebej pomembno, da turistični dejavniki zavzeteje podpirajo raznoliko kulturno dejavnost, kultura pa jim pride nasproti z res zanimivimi in kakovostnimi programi.

² Kampada – iz italijanščine campata se uporablja za razmejitev prostorov v skladišču soli Monfort.

2. TEMELJNE VREDNOTE

Vrednote svobode umetniškega ustvarjanja, spoštovanja tradicije, raziskovanja, izvirnosti, sodelovanja, miru in humanizma, odprtosti, socialne pravičnosti, družbe enakih možnosti (tudi po spolu, verskem prepričanju, spolni usmerjenosti), strpnosti, pluralizma, široke dostopnosti javnih kulturnih dobrin, razvoja italijanske narodnostne skupnosti, mednarodnega sodelovanja so vrednostni temelj kulturnega sistema in politike občine Piran.

Za občino Piran je umetnost vrednota sama po sebi, ki na individualni ravni bogati kakovost življenja vsakega občana, na ravni občine in regije pa utrjuje socialne vezi med ljudmi kot sestavni del slovenske kulturne skupnostne identitete. Na čezmejnem območju, ki ga občina pokriva, je pomembno ozavestiti tudi doprinos Pirana k skupni evropski identiteti. Izhodišče financiranja javnih kulturnih programov in projektov bo temeljilo na dinamičnem poimenovanju javnega interesa, torej ob sodelovanju stroke, civilne družbe in politike. Redna evalvacija doseženih sprejetih ciljev, poslanstev javnih kulturnih zavodov in društev ter sprejetih programov oziroma projektov je temeljna usmeritev pričujočega dokumenta. Tržna usmerjenost ne pomeni nižanja umetniških kriterijev in siromašenja programskih ciljev, pač pa obveznost vsakega javno financiranega subjekta, da izvaja sodoben in učinkovit koncept obveščanja, skrbi za razvoj občinstva, izvaja programe kulturne vzgoje in zagotavlja dostopnost vseh socialnih skupin do izvajalskih programov. Vključevanje mladih med obiskovalce programov, v neposredno kulturno delovanje in razvejane oblike kulturne vzgoje, so vrednote, ki spodbujajo njihovo spoznavno, estetsko in emocionalno občutljivost ter socializacijo.

Zagotavljanje kulturne raznolikosti, ki je eden od temeljnih kriterijev za določanje javnih kulturnih dobrin, torej kulturnih programov in javnih služb, je ključna naloga Nacionalnega programa za kulturo. Lokalni kulturni program se v uresničevanje tega kriterija vključuje na specifičen način, v skladu s kulturno tradicijo in posebnostmi občine. Osnove raznolikosti mora najprej omogočati razvejana ljubiteljska kultura in kulturne dejavnosti v šolah. Medtem, ko Obalne galerije Piran, Pomorski muzej Piran ali Festival slovenskega filma omogočajo oziroma zagotavljajo kulturno raznolikost ne le v okviru občine, pač pa vsej Sloveniji, je naloga posebnih občinskih kulturnih projektov, da z občinskimi sredstvi podprtih festivalov zasebnih organizatorjev, predvsem pa Avditorija Portorož, Mediadoma Phyrani, Pokrajinskega muzeja Koper in Gledališča Koper, ponujajo občanom raznolik kulturni program z vsemi umetniškimi zvrstmi in vsebinami; iz slovenske in mednarodne kulturne ponudbe.

Kultura in umetnost pomembno prispevata k doseganju svobode, duhovne prostosti, bogatita življenje ljudi in spodbujata razvoj občine. Načrtno predstavljanje najkakovostnejših umetniških dosežkov iz vseh obdobij človeške zgodovine je vrednota, ki omogoča globlje razumevanje samega sebe, družbe in sveta. Posledično spodbujanje in izvajanje sodobnih del oziroma umetniških praks, ki so referenčne tako doma kot v mednarodnem kontekstu, je temeljna naloga pričujočega dokumenta. V svoji turistični pobudi bo zlasti tujcem občina kot posebno vrednoto izpostavljala kulturno dediščino in odlične ustvarjalne dosežke kulturnih zavodov in društev.

REDNI DEL

3. USTVARJALNA PODROČJA IN PREGLED OBSTOJEČIH SUBJEKTOV

3.1 JAVNI KULTURNI ZAVODI V OBČINI PIRAN

AVDITORIJ PORTOROŽ - PORTOROSE³

Občinski javni kulturni zavod Avditorij Portorož je bil ustanovljen leta 1987 za izvajanje kulturno-umetniškega programa in kongresne dejavnosti. S svojim programom ne le v občini, pač pa na celotnem obalnem področju že štirideset let zagotavlja pogoje za razvoj in predstavljanje ljubiteljskih dejavnosti in različnih umetniških praks.

Poslanstvo zavoda vključuje spodbujanje ustvarjalnosti in bogatenje kulturnega življenja občanov, sodelovanje številnih kulturnih akterjev v občini in uveljavljanje humanističnih vrednot. Svoje poslanstvo izvaja z organizacijo domačih in tujih prireditev z vseh umetniških področij, vključno s kulturno-vzgojnimi, z izvajanjem festivalov, proslav in dogovorjenih ključnih občinskih kulturnih turističnih dogodkov. Ustanovni akt narekuje zavodu sodelovanje z ljubiteljskimi društvi, nevladnimi organizacijami in s Samoupravno skupnostjo italijanske narodnosti Piran. Poslanstvo zavoda vključuje tudi izvajanje kongresne dejavnosti kot tržne, ki pa je zaradi izgradnje novih infrastrukturnih kongresnih kapacitet v hotelskih kompleksih postala obrobna programska aktivnost. Do programskega obrata v strategiji ni prišlo predvsem zaradi slabega vodenja zavoda v zadnjem desetletju, zaradi neambicioznih in neinventivnih kulturnih programov in neizkoriščenih dvoranskih kapacitet. Zunanji amfiteater in Gledališče Tartini bolj ali manj samevata, saj zavod ni uspel ponuditi zanimivejše programske fizionomije. Programsko usihanje ima za posledico vse šibkejšo identifikacijo ustanovitelja, kar se dodatno izraža tudi na šibki podpori za investicijsko prenovo Avditorija. Nemogoče je upravičiti nekdanjo popolno prenovo sedaj programsko bolj ali manj mrtvega Gledališča Tartini, zato ni čudno, da se ključni politični akterji (še) niso odločili za celovito prenovo velike dvorane in odra v Avditoriju. Objektivna ocena mora označiti dvorano kot v slabem stanju in ravno tako tudi oder ne ustreza sodobnim zahtevam ne le uprizarjanja, temveč tudi tržnih dogodkov. Glede na to, da so v prihodnjih štirih letih nerealna pričakovanja, da bo sredstva za investicijsko posodobitev v celoti zagotovila občina, bo moralo vodstvo zavoda bistveno povečati delež lastnega prihodka, da bi pri nujni prenovi dvorane sodelovali s primernim lastnim prispevkom.

Kljub temu ima Avditorij še vedno odličen infastrukturni potencial, ki lahko omogoča obširnejši in ambicioznejši kulturni in tržni program. V novem srednjeročnem obdobju bo poudarek na izkoriščanju potencialov ali pa bo potrebno spremeniti zavodovo temeljno poslanstvo. Vse več je na primer kulturnih izvajalcev, ki bi lahko ustrezno programsko oživeli Gledališče Tartini, zagotovili odprtost in delovanje bisera piranske kulturne infrastrukture.

OSNOVNI PODATKI
Število zaposlenih: 13 redno zaposlenih
Skupaj prihodki: 908.118,00 EUR
Prihodki iz sredstev javnih financ: 507.119,00 EUR
od tega višina financiranja Občine Piran v 2016: 507.119,00 EUR
delež financiranja Občine Piran: 56 %

od tega prejeta sredstva iz državnega proračuna: 0
delež financiranja iz državnega proračuna: 0 %
Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe: 169.109,00 EUR
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu: 231.890,00 EUR
Delež lastnih prihodkov: 44 %

Cilji

1. **Izboljšati kakovost, zanimivost in pestrost** kulturno-umetniškega programa ter povečati število obiskovalcev (do leta 2020 na letni ravni vsaj za 7 %).
2. **Biti osrednji prireditelj** dogodkov v regiji.
3. **Vzdrževati** ustrezno rast in **zagotoviti** trajnostni razvoj.
4. **Letno povečati lastni prihodek za 30 odstotkov glede** na leto 2017 do leta 2021.
5. Do leta 2021 se bosta **prenovila notranji oder in dvorana**; leta 2018 se bo izdelal investicijski elaborat in finančni načrt o sofinanciranju prenove s strani zavoda in občine.

USMERITVE:

- Priprava **kakovostnih in zanimivih prireditev**.

Kazalnik:

- povečano število tržnih prireditev in prihodka od prodaje vstopnic,
- določitev enotnega kriterija štetja obiskovalcev za vse javne prireditve,
- udejanjanje na področju mednarodnega sodelovanja s prijavo na razpisih čezmejnega sodelovanja in Ustvarjalna Evropa.

- **Krepitev** tržnih aktivnosti.

Kazalnik:

- povečanje tržnega dela za 35 odstotkov glede na leto 2017.

- **Prenova** notranjega odra in dvorane leta 2021.

Kazalnik:

- priprava investicijskega elaborata in finančnega načrta s strani zavoda in občine.

PROJEKCIJA OBISKA PO LETIH
V letu 2018: 88.000
V letu 2019: 89.000
V letu 2020: 90.000
V letu 2021: 91.000

PROJEKCIJA LASTNEGA PRIHODKA PO LETIH				
Leto	2018	2019	2020	2021
Lastni prihodek (EUR)	976.000,00	988.000,00	1.012.000,00	1.013.000,00

OBALNE GALERIJE PIRAN - GALLERIE COSTIERE PIRANO

Obalne galerije Piran (v nadaljevanju OGP) so osrednji galerijski javni kulturni zavod na južnem delu Primorske s statusom pokrajinskega muzeja za področje likovne dejavnosti od začetka dvajsetega stoletja. Kot javni zavod širšega kulturnega pomena so vključene v nacionalni program za kulturo in deležne sofinanciranja programa poleg občine tudi s strani Ministrstva za kulturo. Neprecenljiv je njihov pomen za obalno kulturno dogajanje, saj poleg osrednje Mestne galerije v Piranu izvajajo program še na štirih prizoriščih: Galeriji Loža in Meduza v Kopru, Galerija Herman Pečarič v Piranu, skladišča soli Monfort (Razstavišče Monfort) v Portorožu in park skulptur Forma viva v Seči pri Portorožu. Organizacija bienalnega mednarodnega simpozija kiparjev Forma viva in vsakoletne slikarske prireditve Ex-tempore je še posebej zanimiva za lokalni kulturni program.⁴ Osrednja prireditev zavoda leta 2017 je bila jubilejna, že 35. mednarodna arhitekturna konferenca Piranski dnevi arhitekture 2017, in tako bo tudi v prihodnje. Častni pokrovitelj prireditve je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor.

Poslanstvo nadalje vključuje skrb za likovno dediščino ter proučevanje in predstavljanje sodobne primorske, slovenske in tuje produkcije. Obsežen fond umetnin v zbirki OGP bogati slovensko likovno zakladnico. Z zanimivim razstavnim programom sledi sodobnim likovnim trendom in posreduje primorskemu občinstvu informacije o dogajanju na najširšem likovnem področju.

OGP zbirajo arhivsko in dokumentarno gradivo v nacionalni fond likovne umetnosti, so tudi dokumentacijski, študijski, raziskovalni in izobraževalni center, namenjen raziskovalnim, študijskim in izobraževalnim potrebam. Nadalje organizirajo raziskovalno delo na področju sodobne likovne umetnosti. Iz zbranega gradiva oblikujejo stalne, občasne in tematske razstave s področja likovne umetnosti in drugih sorodnih področij v sodelovanju s

⁴ Ex-tempore Piran – glej posebni del programa LKP, stran 41.

strokovno usposobljenimi ustanovami. Obenem pripravljajo tudi mednarodne prireditve, sestanke, srečanja, seminarje, predavanja in strokovna potovanja.

OGP, skladno z ustanovitvenim aktom in zakonskimi določili, opravljajo javno službo na področju likovne umetnosti za področje južne Primorske. Evidentirajo, zbirajo, proučujejo, predstavljajo in hranijo likovno dediščino s področja svojega delovanja s posebnim poudarkom na spremljanju likovnega opusa Hermana Pečariča in skrbijo za park skulptur Forma viva ter z izvedbo bienalnega kiparskega simpozija bogatijo kamnito zbirko plastik v parku in zunaj njega. Ukvarjajo se z založništvom (samostojne publikacije, občasnik Gledga) in pripravljajo tradicionalne mednarodne prireditve (kiparski simpozij Forma viva, Piranski dnevi arhitekture, Mednarodni slikarski Ex-tempore Piran). Z odmevnimi razstavami ne zaznamujejo le likovnega življenja v slovenski Istri, temveč tudi v širšem slovenskem prostoru in zunaj njega.

Njihove pomembnejše likovne zbirke so: Zbirka sodobne slovenske likovne umetnosti po letu 1976, Zbirka primorskih likovnih umetnikov, Zbirka nagrajenih del mednarodnega slikarskega Ex-tempora, mednarodna zbirka Laboratorij avantgarde Francesca Conza.

Občina Piran se mora zavzeteje posvetiti skrbi za hranjenje likovnih zbirk v za to primernih in po muzejskih standardih opremljenih depojih.

OGP namenjajo poseben poudarek organiziranju razstav v petih razstavnih prostorih. V njih načrtujejo mednarodne in medinstitucionalne projekte, skupinske in tematske razstave s posebnim poudarkom na ustvarjalnosti primorskih umetnikov ter domači in tuji produkciji mladih.

Osrednji prireditvi zavoda v letu 2017 sta bili velika pregledna razstava Janeza Mateliča (v skladu s temeljnim poslanstvom, ki obvezuje zavod, da spremlja in predstavlja delovanje primorskih ustvarjalcev) in mednarodna kuratorska razstava Kèramos: tukaj in zdaj, pogledi na sodobno keramiko.

Piran kot turistična in kongresno izjemno razvita občina potrebuje v svoji kulturno-turistični ponudbi močnejšo podporo programa OGP kot v preteklosti.

Dolgoletni direktor Anton Biloslav in kustos Andrej Medved sta s svojimi stiki v mednarodnem prostoru omogočila, da so se v galerijah vrstile predstavitve pomembnih predstavnikov sodobne likovne ustvarjalnosti. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja so odigrale pomembno vlogo pri predstavljanju nove umetnosti pri nas. V koprskih in piranskih galerijah so takrat razstavljali ključni akterji evropske in ameriške nove podobe s poudarkom na italijanski in nemški transavantgardi, npr. Paladino, Cucchi, De Maria, Chia, Lüpertz, Baselitz, Penck ... Obenem pa so galerije z monografskimi razstavami modernističnih mojstrov, kot sta na primer Chagall in Miró, pritegnile zanimanje zelo široke domače in tuje javnosti ter turistične populacije. Po spremembi vodstva so OGP nekaj časa iskale svojo novo identiteto.

V želji, da bi se zgoraj omenjena usmeritev okrepila z novimi in svežimi pobudami, ki sledijo aktualnim likovnim tokovom doma in v svetu, se OGP priporoča občasne (bienalne) tematsko poglobljene skupinske ali monografske predstavitve mednarodno priznanih tujih umetnikov, s čimer bi se dvignila kakovostna raven kulturnega dogajanja na Obali.

OGP bodo še naprej sodelovale v vzgojno-izobraževalnem procesu vrtcev, osnovnih in srednjih šol ter študentov Fakultete na Primorskem.

Pri pripravi skupnih projektov in izmenjav posameznih razstav bo posebna pozornost namenjena sodelovanju s sorodnimi galerijskimi ustanovami. Prav tako bodo okrepili projekte mednarodnega sodelovanja. OGP mora biti skupaj z vsemi petimi razstavišči odprt prostor za ideje, prostor, kjer bo mogoče črpati nova znanja in izkušnje ter odpirati interdisciplinarne povezovalne vsebine s partnerji ožjega ter širšega območja.

Prilagojeni programi bodo nadalje zagotavljali in nadgradili predstavljanje vsebin ranljivim skupinam. Ključnega pomena bo intenzivno sodelovanje z lokalno skupnostjo pri spodbujanju kreativnih energij, ustvarjalnosti mladih in vključevanju v siceršnjo turistično ponudbo Pirana.

Predvideni večji dogodki v letih od 2018 do 2020

2018:

- Istrska zrcala, iz fotografske zbirke OGP;
- Jure Cihlar, pregledna razstava;
- Boštjan Drinovec, Moebiusov trak, prostorska postavitev;
- sodelovanje pri projektu Carpacciovo leto v Piranu.

2019:

- mednarodni kiparski simpozij Forma viva 2019;
- Lojze Logar, pregledna razstava ali retrospektiva;
- Navdih morja: narava, človek in umetnost, ki bo nastal v sodelovanju s Pomorskim muzejem Sergej Mašera Piran in v sodelovanju z drugimi javnimi in zasebnimi zbirkami iz pobude Muzeji Piran, to so Muzej školjk, Župnijski muzej sv. Jurija, Minoritski samostan, Muzej podvodnih dejavnosti ter Skupnost Italijanov Piran, ter podjetjema Soline in Splošna plovba.

2020:

- Obalne galerije Piran: 45 let;
- Oreste Dequel (Koper, 1923 – Rim, 1985), prezrti kipar s Primorske, tematska razstava ob 35-letnici smrti;
- New line: tematska razstava, natečaj za vizualno umetnost na območju delovanja zavoda in v širšem mednarodnem prostoru z mednarodno žirijo ter skupinska razstava z odkupom za zbirko OGP.

OSNOVNI PODATKI
Število zaposlenih: 13,75 od tega 10 redno zaposlenih, 3 javna dela, 0,4 Občina Piran, 0,3 lastna sredstva
Skupaj prihodki: 537. 064,00 EUR
Prihodki iz sredstev javnih financ: 482.654,00 EUR
od tega višina financiranja Občine Piran v 2016: 54.420,00 EUR
Delež financiranja Občine Piran: 11,28 %
od tega višina financiranja Občine Koper: 2.808,00 EUR (javna dela)
Delež financiranja Občine Piran: 0,58 %
od tega prejeta sredstva iz državnega proračuna: 425.426,00 EUR
Delež financiranja iz državnega proračuna: 88,14 %
Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe: 10.468,00 EUR
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu: 43.942,00 EUR
Delež lastnih prihodkov: 8,18 % (od skupnih prihodkov)

Cilji:

1. **Načrtovanje kakovostnih in atraktivnih razstavnih projektov**, ki bodo dvigovali zanimanje za likovno ponudbo na obali.
2. **Razširjanje zbirk**: zagotoviti finančna sredstva za dopolnjevanje zbirk z novimi umetninami.
3. **Ureditev depojev**: raznovrstno likovno gradivo, ki šteje 1070 enot — slike, kipi, grafike, fotografije in drugo se sedaj hrani v prostorih, ki ne zadovoljujejo zahtevam po primernem hranjenju gradiva.

USMERITVE:

- Priprava mednarodno odmevnih razstav.

Kazalnik:

- povečano število obiskovalcev (vsaj 2000 obiskovalcev za bolj odmevne razstave in 500 za projekte lokalnega pomena).

- **Nakup umetnin.**

Kazalnik:

- povečano število umetnin.

EX TEMPORE: Glej posebni del programa.

FORMA VIVA: Glej posebni del programa.

PROJEKCIJA OBISKA PO LETIH
V letu 2018: 42.000
V letu 2019: 50.000
V letu 2020: 45.000
V letu 2021: 52.000

PROJEKCIJA LASTNEGA PRIHODKA PO LETIH				
Leto	2018	2019	2020	2021
Lastni prihodek (EUR)	27.000,00	35.000,00	37.000,00	38.000,00

POMORSKI MUZEJ »SERGEJ MAŠERA« PIRAN – MUSEO DEL MARE »SERGEJ MAŠERA« PIRANO

Muzej kot javni zavod širšega kulturnega pomena, ki ga sofinancira Ministrstvo za kulturo, proučuje in popularizira dediščino, zgodovino in kulturo pomorstva, tako Slovencev iz različnih slovenskih regij kot tudi drugih narodov v Istri. Muzej prispeva h krepitvi zavesti in identitete Slovenije kot pomorske države. Specifična lokacija Pomorskega muzeja narekuje posebno skrb tudi medkulturnim oziroma medetničnim odnosom. Ob slovenskem pomorstvu je muzej dolžan negovati in popularizirati tudi dediščino pomorstva avtohtone italijanske narodne skupnosti.

Poslanstvo: Muzej utemeljuje svoje poslanstvo in izvajanje javne službe na podlagi zbirk s področij zgodovine pomorstva, pomorske trgovine, razvoja pristanišč, pomorskega šolstva, zgodovine in razvoja vojaške mornarice, ribištva, solinarstva, tradicionalnega ladjedelstva, razvoja vodnih športov, arheološke, etnološke, kulturne, umetnostno-zgodovinske in tehnične dediščine, nesnovne dediščine ter načina življenja in kulture obalnega območja in severnega Jadrana. Muzej predstavlja matično ustanovo za ta področja v Republiki Sloveniji. Z zbirko podvodne arheološke dediščine se vključuje tudi v zbiranje, dokumentiranje in preučevanje kulturne dediščine v slovenskem teritorialnem morju in obalnem pasu. Muzej skrbi tudi za dediščino svetovno znanega piranskega glasbenika Giuseppeja Tartinija.

Med pomembnejšimi programskimi usmeritvami sta spodbujanje in razvoj kulturnega in trajnostnega turizma v Piranu in v širši slovensko-istrski regiji, Sloveniji in jadranski regiji, pri čemer se PMSMP s svojimi zbirkami in aktivnostmi uveljavlja kot eden glavnih referentov in pobudnikov. Za učinkovit razvoj kulturnega turizma je nepogrešljivo čezmejno in mednarodno sodelovanje. Pomorski muzej je v okviru različnih evropskih projektov in tudi z neposrednimi oblikami sodelovanja dokazal, da je lahko učinkovit razvojni dejavnik in spodbujevalec trajnostnega in kulturnega turizma.

PMSMP redno sodeluje z različnimi ustanovami in subjekti civilne družbe, zlasti s šolami, univerzami, arhivi, knjižnicami, stanovskimi organizacijami, sindikati, medijskimi hišami, društvi, Pošto Slovenije in Slovensko vojsko. Multidisciplinarnost zastavljenih programov narekuje krepitev medinstitucionalnega sodelovanja.

Pomorski muzej je aktiven in prisoten tudi na širšem regionalnem območju, kjer sodeluje zlasti s Pokrajinskim muzejem Koper, Pokrajinskim arhivom, z Obalnimi galerijami ter šolskimi in univerzitetnimi ustanovami. Svojo strokovno delo ponuja tudi Občini Izola in lokalnemu turističnemu združenju pri urejevanju zbirk v Izolani – hiši morja, načrtuje tudi sodelovanje z Občino Ankaran in Upravo za pomorstvo za ureditev interpretacijskega centra tehnične dediščine stare črpalke za izsuševanje mokrišč pri Sv. Katarini.

PMSMP bo krepil in nadgradil svojo dejavnost v mednarodnem okolju, bodisi z nadaljnjim vključevanjem v evropske projekte, bodisi neposredno z muzeji in drugimi ustanovami v tujini ter v okviru AMMM in ICOM, katerih član je. Pomorski muzej sodeluje tudi kot član Slovenskega muzejskega društva in je trenutno kot partner udeležen pri treh evropskih projektih (YouInHerit – program Interreg Srednja Evropa; Come-In! – program Interreg Srednja Evropa in Mala barka 2 – program čezmejnega sodelovanja Slovenija–Hrvaška). Projekti trajajo do leta 2019.

Predvideni večji dogodki v letih od 2018 do 2020

2018

- Kako so gradili Rimljani: arheološka razstava. Senzorična razstava, ki bo prilagojena tudi osebam s posebnimi potrebami (projekt Come-In!);
- Iz solin z maono do skladišč: multimedijška in interaktivna razstava o skladiščih soli (projekt YouInHerit);
- Piranski pomorščaki in ribiške kooperative pred 2. svetovno vojno;
- Zakladi minoritskega samostana v pomorskem muzeju: v sodelovanju z minoritskim samostanom in ob Carpacciovem letu bo Pomorski muzej pripravil razstavo slik minoritskega samostana, ki jih vse od petdesetih let hrani in delno tudi razstavlja muzej. Slike bodo razstavljene v minoritskem samostanu, odprtje razstave bo ob mednarodnem simpoziju o 500-letnici Carpacciove slike Marija z otrokom in svetniki;
- Gradnja replike tradicionalnega plovila – topa: v prostorih Monforta bo izvedena gradnja replike topa, ki ga hranijo v zbirki tradicionalnega ladjedelstva. Gradnja bo dokumentirana in dostopna za javnost kot pedagoški proces in zanimivost ponudbe kulturnega turizma (projekt Mala barka 2).

2019

- Navdih morja: razstava o marinističnem slikarstvu včeraj in danes poteka v sodelovanju z Obalnimi galerijami Piran.

- Od Ankarana do Triglava; razvoj slovenske vojne mornarice od osamosvojitve Slovenije do današnjih dni – razstava v sodelovanju z 430. Mornariškim divizionom s poudarkom na udeležbi v človekoljubnih operacijah.

2020:

- Nova stalna zbirka: otvoritev nove zbirke o zgodovini in razvoju slovenskega pomorstva 1945–1991 ter razstave o slovenskih pomorščakih in njihovih pričevanjih od leta 1945 do današnjih dni.

OSNOVNI PODATKI
Število zaposlenih: 12 redno zaposlenih 2 EU projekt, 1 javna dela
Skupaj prihodki: 686.259,00 EUR
Prihodki iz sredstev javnih financ: 598.561,00 EUR
od tega višina financiranja Občine Piran v 2016: 71.403,00 EUR
Delež financiranja Občine Piran: 11,93 %
od tega prejeta sredstva iz državnega proračuna: 521.992,00 EUR
Delež financiranja iz državnega proračuna: 87,21 %
Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe: 87.698,00 EUR
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu: 35.000,00 EUR
Delež lastnih prihodkov: 12,78 %

Cilji:

1. **Pridobitev ustrezno velikih in opremljenih** depojev za zagotavljanje celovitega varstva gradiva.
2. **Ureditev računalniških popisov gradiva** in njihova **objava ter digitalizacija**, kar pomeni zagotovitev internetne dostopnosti do podatkov in popisov o fondih in zbirkah preko spletnega portala.

USMERITVE:

- Nadaljevanje projekta digitalizacije gradiva, izobraževanje na področju elektronskega poslovanja.

Kazalnik:

- 20 % povečano število digitaliziranih in inventariziranih predmetov in število objav na portalu in v COBISSU (knjižnica) v primerjavi z letom 2016.

- Akcijski načrt za doseganje cilja do leta 2020 se pripravi leta 2018.

Kazalnik:

- izvedene delavnice na lokalni in nacionalni ravni ter drugi kazalniki, predvideni v akcijskem načrtu.

Glej posebni del programa.

PROJEKCIJA OBISKA PO LETIH
V letu 2018: 28.000
V letu 2019: 30.000
V letu 2020: 33.000
V letu 2021: 35.000

PROJEKCIJA LASTNEGA PRIHODKA PO LETIH				
Leto	2018	2019	2020	2021
Lastni prihodek (EUR)	40.000,00	42.000,00	45.000,00	49.000,00

MESTNA KNJIŽNICA PIRAN – BIBLIOTECA CIVICA PIRANO

Temeljno poslanstvo Mestne knjižnice Piran je trajno in nemoteno izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe na območju Občine Piran.

Knjižnica pri izvajanju svoje dejavnosti uveljavlja načelo, da je prost in neomejen dostop do znanja, duhovnih dobrin, kulture in informacij temelj za razvoj posameznika in demokratične družbe. V skladu s svojimi cilji ter možnostmi si knjižnica prizadeva zagotavljati uporabnikom najvišjo možno kakovost, dostopnost, učinkovitost ter raznovrstnost knjižnih storitev in dejavnosti.

Poslanstvo knjižnice: zadovoljevanje informacijskih potreb uporabnikov, prebivalcev na območju občine Piran in drugih uporabnikov knjižnice s pomočjo lastne zbirke in drugih knjižničnih zbirk; podpora formalnemu izobraževanju na vseh stopnjah in vseživljenjskemu pridobivanju novih znanj in veščin; spodbujanje bralne kulture, spodbujanje domišljije in ustvarjalnosti pri otrocih in mladini in nudenje možnosti za ustvarjalen razvoj osebnosti; zbiranje in posredovanje informacij o zgodovinski, kulturni in naravni dediščini ter zagotavljanje dostopa do vseh vrst informacij, ki so nastale v lokalni skupnosti ali so zanjo pomembne; spodbujanje sodelovanja med pripadniki slovenskega naroda in pripadniki italijanske narodne skupnosti ter razvijanje sposobnosti za sobivanje na narodnostno mešanem območju; pospeševanje dialoga med različnimi kulturami; partnerski odnosi z drugimi knjižnicami, kulturnimi in izobraževalnimi ustanovami ter entitetami, ki imajo sorodno poslanstvo in cilje.

Knjižnica potrebuje sredstva za tekoče obnavljanje informacijske in komunikacijske opremljenosti knjižnice. Knjižnica mora po zakonu zagotavljati računalniška mesta za uporabnike in ne le za zaposlene. Ti so pomembni za dostopanje do čedalje pomembnejših e-virov (knjig, časopisov) in do informacij javnih oblasti (Uradni list je le v e-obliki). Raziskave doma in v svetu kažejo, da lahko le sodobna in z ustrezno tehnologijo opremljena

knjižnica privabi mlado generacijo, kar posledično pomeni povečanje uporabe knjižnice in njenih resursov.

Sedanji predpisi že zahtevajo e-arhiv tako za poslovno dokumentacijo kot tudi za programsko dokumentacijo knjižnice (digitalizirano knjižnično gradivo, digitalizirani dogodki ipd). Z namenom zagotovitve varnosti in trajne hrambe podatkov potrebuje knjižnica ustrezen server, ki ga sedaj nima.

Temeljna usmeritev vodstva je, da okrepi projekte popularizacije branja, kot na primer izposojajo knjig na neobičajnih krajih: plaži, v mestnih kavarnah ali drugih objektih, kjer se zadržuje občinstvo, ki ne zahaja v knjižnico in običajno ne bere.

OSNOVNI PODATKI
Število zaposlenih: 11 redno zaposlenih
Skupaj prihodki: 458.321,00 EUR
Prihodki iz sredstev javnih financ: 429.040,00 EUR
od tega višina financiranja Občine Piran v 2016: 395.880,00 EUR
Delež financiranja Občine Piran: 86,38 %
od tega prejeta sredstva iz državnega proračuna: 33.160,00 EUR
Delež financiranja iz državnega proračuna: 7,24 %
Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe: 27.110,00 EUR
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu: 2.171,00 EUR
Delež lastnih prihodkov: 6,39 %

Cilja:

1. **Razvoj optimalne knjižnične zbirke** za kakovostno ponudbo knjižničnega gradiva za odrasle in otroke v skladu s standardi, dokumentom nabavne politike in skrbno načrtovanimi letnimi nakupi knjižničnega gradiva.
2. Oblikovanje **ustrezne strategije za promocijo e-gradiv in e-storitev** ter oblikovanje in izvedba učinkovitega programa za usposabljanje različnih ciljnih skupin uporabnikov za uporabo e-virov in e-storitev.

USMERITVE:

- Nakup knjižničnega gradiva za odrasle in otroke v skladu s standardi.

Kazalnik:

- povečano število obiskovalcev v skladu s projekcijo,
- število izposojenega gradiva.
- Pridobitev potrebne strojne in programske opreme za promocijo e-gradiv in e-storitev na področju elektronskega poslovanja.

Kazalnik:

- postavljena ustrezna infrastruktura kot predpogoj za delovanje,
- število izobraževanj in delavnic.

PROJEKCIJA OBISKA PO LETIH				
Leto	2018	2019	2020	2021
Obisk	90.500	91.000	92.000	92.500
Virtualni obisk (spletna stran)	10.000	11.000	12.000	13.000
Članstvo	4.080	4.200	4.250	4.300
Izposoja gradiva	135.000	136.000	137000	14000
Uporaba kataloga	87.500	89.000	90.000	100.000
Kulturni dogodki (razstave, prireditve, pravljичne ure, ipd.) za odrasle in otroke	300	310	320	330
Projekti	14	15	16	17

PROJEKCIJA LASTNEGA PRIHODKA PO LETIH				
Leto	2018	2019	2020	2021
Lastni prihodek (EUR)	30.000,00	31.000,00	33.000,00	35.000,00

POKRAJINSKI ARHIV KOPER, ENOTA V PIRANU – ARCHIVIO REGIONALE DI CAPODISTRIA, UNITÀ TERRITORIALE DI PIRANO

Pokrajinski arhiv Koper je javni zavod s področja kulture. Ustanovljen je za izvajanje varstva arhivskega gradiva. Ustanoviteljica Pokrajinskega arhiva Koper je Republika Slovenija, ustanoviteljske pravice in obveznosti izvaja Vlada Republike Slovenije.

Poslanstvo arhiva je skladno z zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS št. 30/2006, 51/2014) trajno in celovito izvajanje varstva arhivskega gradiva.

V arhivu se v skladu z Zakonom opravljajo strokovne naloge s področja varstva javnega in zasebnega arhivskega gradiva in njegove dostopnosti, ki se nanašajo na evidentiranje, valorizacijo, zbiranje, strokovno obdelavo, izdelavo pripomočkov za raziskovanje, vodenje evidenc, uporabo arhivskega gradiva, znanstveno-raziskovalno delo, informatizacijo, materialno varovanje, restavratorstvo, konservacijo in reproduciranje arhivskega gradiva ter druge naloge varstva arhivskega gradiva, za katere je pristojen arhiv.

Enota Pokrajinskega arhiva Koper UE Piran domuje v stavbi, ki je v večinski lasti občine Piran, zato je uvrščena v poglavje piranskih javnih zavodov. Njenega delovanja ne financira občina, kljub temu, da vodstvo PA Koper želi, da bi občina financirala vzdrževanje prostorov, v katerih deluje piranska enota, in enega strokovnega sodelavca, ki bi skrbel za večjo dostopnost, boljšo promocijo in popularizacijo arhivskega gradiva. Pokrajinski arhiv Koper, tako kot Obalne galerija Piran, Pomorski muzej Piran in Pokrajinski muzej Koper, opozarja na nujnost izgradnje skupnega dislociranega depoja za štiri zavode. Prostora za varno shranjevanje dragocenega muzejskega in arhivskega gradiva ni dovolj in ni povsem primeren. Problem se vsako leto stopnjuje, saj je gradiva, ki ga je potrebno hraniti in strokovno valorizirati, vedno več. Usklajen skupni predlog vseh štirih kulturnih zavodov je, da naj predstavlja izgradnja enotnih skladišč – depojev do leta 2021 ključno investicijo v kulturo na Obali.

Občina Piran pričakuje od PA Koper – UE Piran kakovostno izvajanje arhivske službe in njeno večjo aktivnost v mestu, zlasti ko gre za popularizacijo arhivskega gradiva vključno s prirejanjem zanimivih razstav, publikacij arhivskega gradiva, okroglih miz itd.

OSNOVNI PODATKI
Število zaposlenih: 12 redno zaposlenih
Skupaj prihodki: 453.000,00 EUR
Prihodki iz sredstev javnih financ: 441.552,00 EUR
od tega višina financiranja Občine Piran v 2016: 0,00 EUR
Delež financiranja Občine Piran: 0 %
od tega prejeta sredstva iz državnega proračuna: 441.552,00 EUR
Delež financiranja iz državnega proračuna: 97,47 %
Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe: 8.126,00 EUR
Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu: 3.322,00 EUR

Cilji za enoto Piran:

1. **Pridobitev ustrezno velikih in opremljenih** arhivskih depojev za zagotavljanje celovitega varstva arhivskega gradiva.
2. Popularizacija arhivskega gradiva, kar pomeni:
 - priprava razstav in publikacij,
 - objave arhivskega gradiva in medijska podpora dogodkom.

USMERITVE:

- Priprava **razstav, publikacij** in objav, ki bodo popularizirale arhivsko gradivo.

Kazalnik:

- povečano število razstav in publikacij v enoti Piran.

Glej posebni del programa.

PROJEKCIJA LASTNEGA PRIHODKA PO LETIH

Delež lastnih prihodkov Pokrajinskega arhiva Koper je omejen glede na določila o brezplačnem dostopu do arhivskega gradiva. Tako delež lastnih prihodkov iz javne službe in trga v obdobju 2011–2016 ni presegal 4 odstotka letnega proračuna arhiva.

V obdobju 2017–2021 načrtuje vodstvo PA dvig deleža lastnih sredstev na 5 odstotkov proračuna arhiva letno.

UKREPI ŠT. 1–4:

UKREP 1: Občina Piran bo javnim kulturnim zavodom, katerih (so)ustanoviteljica je, zagotavljala stabilno in razvojno naravnano financiranje za izvajanje programov.

UKREP 2: Občina Piran bo državno sofinanciranim javnim zavodom, katerih ustanoviteljica je, stabilno in razvojno naravnano zagotavljala svoj del sofinanciranja.

UKREP 3: Javni kulturni zavodi so se dolžni seznaniti s cilji Lokalnega programa kulture in načrtovati ukrepe in aktivnosti, s katerimi bodo prispevali k njihovi uresničitvi na svojih delovnih področjih, tudi v sodelovanju z ljubiteljsko dejavnostjo in turizmom.

UKREP 4: Javni kulturni zavodi morajo redno izvajati evalvacijo in poskrbeti za zunanje evalvacije svojega delovanja enkrat v prihodnjih štirih letih.

3.2 DRUGI ZAVODI, KI OPRAVLJAJO TUDI KULTURNO DEJAVNOST

COMUNITÀ AUTOGESTITA DELLA NAZIONALITÀ ITALIANA – PIRANO / SAMOUPRAVNA SKUPNOST ITALIJANSKE NARODNOSTI – PIRAN

Samoupravna skupnost italijanske narodnosti (v nadaljevanju SNS) organizira dejavnosti na področju kulture za pripadnike italijanske narodne skupnosti. Deluje v prostorih Tartinijeve hiše v Piranu, kjer organizira številne prireditve, koncerte klasične glasbe, predavanja in pedagoške dejavnosti. Na sedežu potekajo tudi razne ljubiteljske dejavnosti, kot na primer oživljanje preteklosti v etnografski skupini, Družina solinarjev, dejavnosti gledališke skupine, dejavnosti likovnih ustvarjalcev, keramični krožek itd.

SNS prejema javna sredstva preko Pogodbe o sofinanciranju dvojezičnega poslovanja občinske uprave in organov občine ter delovanja občinske SNS. Del teh sredstev je namenjen tudi stroškom stikov z matičnim narodom, v okvir katerih spada tudi kulturna dejavnost SNS (predstavitve različnih skupin in društev v Italiji, predstavitve različnih italijanskih skupin in društev v Sloveniji, strokovna srečanja, prireditve, publikacije).

UNIVERZA NA PRIMORSKEM, FAKULTETA ZA TURISTIČNE ŠTUDIJE – TURISTICA

Za bogato in pestro kulturno življenje UP, Fakulteta za turistične študije – Turistica že od leta 1995 izobražuje mlade kadre za področje turizma in povezanih dejavnosti. Turistica je prva fakulteta v Sloveniji, ki turizem proučuje in poučuje na multidisciplinaren način. Znanja, ki jih razvija in podaja, zagotavljajo visoko usposobljene kadre za delo v turizmu in s turizmom povezanih dejavnostih. Tako že več kot 20 let uresničujemo evropsko vizijo najsodobnejšega izobraževanja o turizmu. Znanja s področja ekonomije, ekologije in družboslovja uporabljamo za usmerjanje turizma v trajnostni razvoj.

S ciljem dinamičnega sodelovanja fakultete z gospodarstvom in širšo skupnostjo na Turistici delujeta tudi:

- Mediteranski inštitut za raziskave v turizmu – MIRT, osrednja znanstveno-raziskovalna institucija na področju turizma ter
- Kongresni center ENCUENTROS.

UKREP 5:

Občina Piran bo zagotavljala Samoupravni skupnosti italijanske narodnosti Piran stabilno in razvojno naravnano financiranje za izvajanje kulturnih programov.

USMERITEV: Občina Piran vabi k sodelovanju študente Turistice, kot je sedaj običajno, na Solinarskem prazniku.

3.3 OBALNI JAVNI ZAVODI ŠIRŠEGA SLOVENSKEGA POMENA, KI IZVAJAJO SVOJE POSLANSTVO TUDI NA OBMOČJU OBČINE PIRAN IN JIH SOFINANCIRA MINISTRSTVO ZA KULTURO

GLEDALIŠČE KOPER – TEATRO CAPODISTRIA

Gledališče Koper Teatro Capodistria je obalni javni zavod, ki opravlja dejavnosti s področja gledališke dejavnosti in ustvarjalnosti in med svoje pglavitne cilje uvršča lastno gledališko produkcijo (5 uprizoritev na sezono); organizacijo in izpeljavo gledališkega abonmaja; stalno skrb za otroške in mladinske predstave (poudarek na krstnih uprizoritvah); promocijo gledaliških poklicev; povezovanje s primorskimi gledališči (SSG Trst, SNG Nova Gorica in INK iz Pulja) in drugimi javnimi zavodi na Obali; pedagoško delo z otroki in mladino; organizacijo Primorskega poletnega festivala (PPF), organizacijo Festivala gledaliških predstav za mularijo Pri svetilniku; izdajanje publikacij Gledga in Svetilnik ter vodenje Galerije ob morju.

Družbeno odgovorna vloga gledališča, predvsem pa trajnostna in tehnološka prizadevanja, zaradi katerih je obisk Gledališča Koper za gledalce čedalje bolj prijeten, varen in dostopen, zavezujejo vodstvo gledališča tudi k razmisleku o mobilnosti obiskovalcev in posledično k zmanjšanju ogljičnega odtisa oz. izpustov ogljikovega dioksida v času prireditev.

Cilji, ki jih opredeljuje program dela Gledališča Koper na območju Občine Piran:

1. **nadaljevanje sodelovanja** med Gledališčem Koper (organizator Primorskega poletnega festivala) in občino Piran pri realizaciji tujih in domačih gostovanj v Piranu v okviru festivala;
2. **vzpostavitev gostovanj** s predstavama **za otroke in mladino** v Gledališču Tartini;
3. **vzpostavitev gostovanj** s predstavama **za odrasle** v Gledališču Tartini.

POKRAJINSKI MUZEJ KOPER- MUSEO REGIONALE DI CAPODISTRIA

Pokrajinski muzej Koper izvaja javno muzejsko službo na področju občin Piran, Izola, Koper, Ankaran, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica in Divača, a le na delu južno od železniške proge. Po svojem poslanstvu je kulturno-zgodovinski muzej, ki v skladu s pravili in cilji muzejske stroke skrbi za premično kulturno dediščino ter jo predstavlja najširšemu krogu javnosti. Vsebinsko področje delovanja pokriva področje arheologije, zgodovine Primorske, umetnostne in kulturne zgodovine ter etnologije slovenske in italijanske kulturne dediščine obalno-kraškega območja. Na tem izhodišču temeljijo tako zbiralna politika in muzejske zbirke kot tudi druga pestra popularizacijska dejavnost in muzejska ponudba. Pomembna pozornost se namenja sodelovanju s kulturnimi in znanstvenimi ustanovami ter društvi s posebnim poudarkom na sodelovanju s slovenskimi ustanovami v zamejstvu oziroma Republiki Italiji in hrvaškimi ustanovami v Istri in Dalmaciji.

Na področju Občine Piran muzej tesno sodeluje s Pomorskim muzejem »Sergej Mašera« Piran, saj obstaja med ustanovama dogovor o sodelovanju in izvajanju dejavnosti v izogib prikrivanja ali enostranskih dejanj.

Cilj:

1. Pokrajinski muzej Koper bo **ustvarjalno sodeloval** pri razvoju kulturnega okolja Občine Piran na področju razvoja interaktivne muzejske izkušnje, umetnostne zgodovine, kulturnega turizma in integrirane regijske muzejske izkušnje.

ZAVOD ZA VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE – OE PIRAN

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju ZVKDS) je država ustanovila z namenom izvajanja javne službe na področju varstva nepremične in z njo povezane premične in nesnovne kulturne dediščine. Njegovo poslanstvo je zagotavljanje celostnega varstva dediščine v javno korist – identificiranje, vrednotenje in preučevanje dediščine, zagotavljanje njenega nadaljnega obstoja, njeno obnavljanje in oživljanje, ozaveščanje javnosti o njenih vrednotah ter spodbujanje njene trajnostne rabe. Njegove glavne organizacijske enote so: služba za kulturno dediščino s sedmimi območnimi enotami, center za konservatorstvo z restavratorskim centrom, raziskovalnim inštitutom in centrom za preventivno arheologijo ter služba za razvoj in informatiko.

Območna enota Piran ZVKDS bo v obdobju 2018–2021 (na območju vseh obalnih občin) v okviru svojih pristojnosti sledila ciljem izvajanja javne službe na področju varstva nepremične dediščine z izvajanjem sledečih ukrepov:

- pripravo seznama zahtevnih konservatorsko-restavratorskih projektov za obnovo kulturnih spomenikov v obdobju 2018–2021;
- zagotovitev strokovnih podlag, nasvetov in predlogov za predstavitev, turistično uporabo in oživitev spomenikov in spomeniških območij;
- izvedbo projektov obnove in oživljanja kulturnih spomenikov, ki so v lasti države, občin in drugih lastnikov na podlagi nacionalnega seznama zahtevnih konservatorskih restavratorskih projektov;
- analizo in vrednotenje kulturne dediščine v prostoru kot celostno podlago za vse postopke in ukrepe varstva (registriranje, razglašanje, varstvo v razvojnem in prostorskem načrtovanju);
- strokovnim svetovanjem lastnikom nepremičnih kulturnih spomenikov pri obnovi in pri pridobivanju sredstev na domačih in mednarodnih razpisih;
- izvajanjem aktivnosti, ki spodbujajo dostopnost kulturnih spomenikov in dediščine nasploh za javnost;
- okrepitev sodelovanja med ZVKDS in izvajalci javne službe varstva premične in arhivske dediščine s skupnimi projekti dokumentiranja in vrednotenja kulturne dediščine ter s skupnimi prijavi na čezmejne in evropske projekte;
- izvajanjem digitalizacije analognih dediščinskih vsebin – v obliki in vsebini, primerni za večnamensko uporabo trajnega hranjenja, izobraževanja, raziskovanja, predstavitve in ponovno uporabo na kreativnem področju.

UKREP 6

Občina Piran bo sodelovala z javnimi zavodi širšega pomena, ki nimajo sedeža v občini, vendar izvajajo kulturno dejavnost, ki lahko obogati kulturno življenje prebivalcev občine, na osnovi skupno dogovorjenih projektov.

3.4 LJUBITELJSKA DEJAVNOST

Na področju ljubiteljske kulturne dejavnosti sta v letu 2017 izvajali dejavnost v javnem interesu Občine Piran dve krovni organizaciji: Zveza kulturnih društev Piran in Območna izpostava Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti ter sledeča kulturna društva:

- Folklorno društvo Val,
- Kulturno društvo pihalni orkester Piran,
- Kulturno društvo Lutka,
- Gledališko društvo Cuker teater Portorož,
- Kulturno društvo baletna skupina Metulj,
- Twirling in mažoretni klub Lucija,
- Likovno društvo Solinar,
- Foto klub Portorož,
- Kulturno društvo Sloga Sveti Peter,
- Pevski zbor Sveta Lucija,
- Plesni klub Swank,
- Hrvatsko društvo »Istra« Piran,
- Društvo likovnih ustvarjalcev Vrtnica,
- ZKD Piran – sekcija Komorni pevski zbor Karol Pahor Piran,
- ZKD Piran – sekcija Plesni studio Impress,
- Društvo Prijatelji zakladov Sv. Jurija Piran,
- Društvo ljubiteljev naravne in kulturne dediščine Anbot,
- Društvo ljubiteljev starih bark,
- Združenje Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran,
- Društvo Portoroški zbor,
- Kulturno društvo LIB-ART,
- Društvo meščanov mesta Piran,
- Kulturno društvo Korenina,
- Kulturno društvo Obala Jazz,
- Društvo za zgodovinske in geografske študije Piran,
- Esko kulturno-umetniško društvo,
- Kulturno društvo starodavnih iger Punta,
- Združenje obalnih kreativcev Portorož,
- ART, Društvo za promocijo plesa,
- Kulturno umetniško društvo Erta,
- Kulturno društvo Klapa Solinar,
- Centralna umetnost Repyatrium,
- Pevsko društvo Pergula,
- Rosa Klementina, Društvo za ohranjanje kulturne dediščine oblačil Portorož,
- Športno-kulturno-izobraževalno društvo Jaz sem najboljši,
- Medobčinsko romsko društvo Mrodada,
- Društvo produkcija Piranow,
- Flip športni klub Piran, gledališka sekcija,
- Društvo prijateljev mladih,

- Društvo FAROS,
- Društvo mešani pevski zbor Georgios Piran,
- Muzofil – združenje za glasbeno zavest.

Po kakovosti je ljubiteljska dejavnost v Piranu v samem vrhu slovenske ustvarjalnosti. Za svoboden razvoj posameznika in družbenega okolja je neprestano širjenje področja kulture eden temeljnih pogojev, ki izhaja iz pravice do svobodnega uživanja kulture. Posredno je zapisana tudi v slovenski ustavi v 59. členu in Splošni deklaraciji o človekovih pravicah v prvem odstavku 27. Člena («Vsakdo ima pravico prosto se udeleževati kulturnega življenja svoje skupnosti, uživati umetnost in sodelovati pri napredku znanosti in biti deležen koristi, ki iz tega izhajajo»). Na tej osnovi omogoča slovenska kulturna politika številne oblike kulturno-umetniškega (samo)izražanja oziroma ustvarjalnosti, ohranjanje in neprestano aktualizacijo kulturne dediščine ter svoboden dostop do kulturne ponudbe.

V okviru kulturno-umetniškega (samo)izražanja je umetniška ustvarjalnost jedro, iz katerega se poraja celotna vsebina kulturno-umetniškega področja, njen edinstveni in enkratni svet umetnin s svojo lastno, posebno eksistenco. Narava kulturno-umetniškega samoizražanja pa pogojuje še eno temeljno načelo kulture, in sicer možnost aktivne udeležbe (participacije) vsakogar v tem procesu. Ta se na najbolj množičen način realizira v ljubiteljski kulturi, ki odpira širok in dobro organiziran prostor za vključevanje vsakega posameznika.

Čeprav je taka aktivna soudeležba stvar človekove spontanosti in talenta ter izraz njegove svobode in je ni mogoče z ničemer omejevati, je po drugi strani za celoten sistem kulture, ki ga reguliramo s kulturno politiko, preveč pomembna, da bi jo lahko prepustili stihiji. Na osnovi množične aktivne participacije namreč nastaja velik in pomemben del kulturne ustvarjalnosti, ki bistveno vpliva na duhovno stanje družbe in njenih članov.

Ob vsem tem je potrebno ugotoviti, da je ljubiteljska kulturna dejavnost danes področje, ki izpričuje visoko stopnjo notranje samorefleksije in jasne zavesti, kakšna naj bosta njena vloga in nadaljnji razvoj v današnjem času. Številčnost subjektov ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini je znak odličnosti in kontinuitete. Le malo slovenskih občin se lahko ponaša s tako živo obliko kreativnega ustvarjanja v nevladnih organizacijah. Odličnost ustvarjalne sile občanov bo nedvomno privedla v mlajši generaciji tudi do novih poslovnih priložnosti, ki jih sedaj označujejo kreativne in kulturne industrije. V nadaljevanju izpostavljamo le tri subjekte, ki so bodisi izraz ustavno zagotovljene specifične pravice združevanja na narodnostnem območju občine (skupnost Italijanov) oziroma predstavljajo organizirano obliko delovanja, ki se v Piranu razteza skozi desetletja.

OBMOČNA IZPOSTAVA JAVNEGA SKLADA RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI PIRAN

Temeljni program JSKD je zasnovan na nacionalni programski piramidi, ki zajema območno, regijsko in državno raven preglednih srečanj, revij in tekmovanj ter različnih izobraževalnih oblik in seminarjev za vsa primarna področja ljubiteljskega kulturnega delovanja. Tako zagotavlja strokovno spremljanje razvoja vseh področij ljubiteljske kulture ter obenem zaznava deficitarna področja v posameznih regijah in lokalnih skupnostih. S pomočjo svojih območnih izpostav, kakovostnih in dobro premišljenih izobraževanj s priznanimi domačimi in tujimi strokovnjaki, mentorji in svetovalci pomaga tako samostojnim kulturnim

društvom, kakor tudi neformalnim skupinam in posameznikom, vključno s skupinami, ki delujejo pod okriljem vrtcev in šol. JSKD pokriva vse segmente in zvrsti društvene kulturne produkcije ter vse starostne in socialne skupine.

Območna izpostava Piran je bila ustanovljena s tripartitno pogodbo med Občino, JSKD in ZKD leta 1999. Sredstva za delovanje izpostave zagotavljata JSKD in Občina Piran v enakem deležu. Območna izpostava Piran letno izvede več kot 80 odstotkov programa, ki ni del obveznega programa JSKD, temveč je program, s katerim bistveno pripeva k obogatitvi kulturne (in turistične) ponudbe celotne lokalne skupnosti (občinske prireditve, festivali, promenadni koncerti, otvoritve ...), in programe, s katerimi pripomore pri realizaciji programov in projektov kulturnih društev (letne produkcije, razstave, izobraževanja, gostovanja). Na območni enoti JSKD Piran je zaposlena ena oseba.

Cilji:

1. Zagotavljanje trajnih pogojev za razvoj kulturnih dejavnosti in izboljšanje dostopnosti do kulturnih dobrin in vrednot.
2. Spodbujanje medkulturnega dialoga na vseh področjih ljubiteljske kulture.
3. Ustvariti ustrezne pogoje za delovanje društev in skupin, zvišati doseženo raven ljubiteljskih kulturnih dejavnosti ter ohraniti strokovno in organizacijsko podporo za njihovo delovanje.
4. Dvigniti kakovost izvedbe projektov ter izobrazbeno raven mentorjev in ustvarjalcev na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV PIRAN - MEDIADOM PYRHANI

Ljubiteljska kulturna dejavnost v občini Piran je zelo bogata in ima dolgoletno tradicijo. Pred 47 leti je bila prvič združena pod okrilje krovne organizacije Kulturno-umetniškega društva Karol Pahor Piran, ki se je kasneje preoblikovalo v Zvezo kulturnih društev Piran.

Temeljno poslanstvo je skrb za povezovanje in razvoj vseh zvrsti ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, in sicer vokalne in instrumentalne glasbe, gledališča in lutk, folklorne in plesne dejavnosti, likovne in fotografske dejavnosti, literarne dejavnosti, filma in video dejavnosti, kulturne dediščine ter multimedijske dejavnosti. Poleg tega zagotavlja pomoč pri zagotavljanju kadrovske, prostorske in finančne pogojev za delo društev in skupin. Skupaj z Občino Piran in Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti skrbi za razvoj vseh vrst kulturnih dejavnosti, izobraževanje strokovnega kadra in članov; skupaj organizirajo in izvajajo številne prireditve in večje projekte ter pomagajo društvom pri gostovanjih na festivalih in tekmovanjih. V centralni službi na sedežu ZKD Piran sta zaposleni dve osebi.

Cilji:

1. **Sodelovati z lokalno skupnostjo** za doseganje programske odličnosti in povečati dostopnost kulturnih dobrin narodne skupnosti širšemu krogu izvajalcev s področja kulture.

2. **Ustvariti ustrezne pogoje** za delovanje društva, zvišati doseženo raven ljubiteljskih kulturnih dejavnosti ter ohraniti strokovno organizacijsko podporo za njihovo delovanje.
3. **Dvigniti kakovost izvedbe** projektov ter izobrazbeno raven mentorjev in ustvarjalcev na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

Mediadam Pyrhani je kulturni center in multimedijski muzej v Piranu, ki ga upravlja Zveza kulturnih društev Piran in ni samostojni pravni subjekt. Osnovni namen, ki mu je omogočil ustanovitev, je vzpostavitev novih trendov v kulturni ustvarjalnosti. S prenovo javne kulturne infrastrukture na Kumarjevi 3 v Piranu je obiskovalcem omogočena inovativna predstavitev občinske zgodovine.

Novi kulturni center bo v občini vzpodbujal rast inovativnega menedžmenta na področju kulture, saj naj bi pripomogel k izboljšanju dostopnosti do informacij kulturnega značaja, omogočal vseživljenjsko učenje kot osnovo medgeneracijskega dialoga in hkrati povečal število zaposlenih v nevladnih organizacijah na področju kulture. Obnovljen prostor, ki je hkrati izjemnega arheološkega pomena, je namenjen izvajanju kulturnega programa s poudarkom na prepletanju in interakciji številnih programsko odličnih kulturnih vsebin in področij v povezavi s turizmom. V sklopu projekta Mediadam Pyrhani so zaposlene tri osebe: vodja in organizator, multimedijski tehnik in muzejski receptor.

Programsko vsebino delimo na tri ključne sklope:

1. Vrhunska medijska razstavna pot skozi objekt prikazuje zgodovino Pirana na nov način, saj uvaja v lokalni prostor nove sodobne trende.
2. Mreženje kulturne ponudbe v Občini Piran z vzpostavitvijo centra za povezovanje različnih kulturnih dejavnosti, vsebin in področij mora omogočati razvoj novih kulturnih potencialov ter bogato samostojno produkcijo razstav, festivalov, premiernih uprizoritev itd.
3. Nudenje obstoječe kakovostno opremljene infrastrukture za kulturno dejavnost različnim kakovostno delujočim ciljnim skupinam.

Cilja:

1. **Evalvacija** zastavljenega programskega dela, zapisanega za pridobitev sredstev iz javnega razpisa »Cilj 3« iz leta 2013.
2. **Krepitev** prepoznavnosti Mediadoma Pyrhani na občinski in obalni ravni skozi ambicioznejše zastavljen kulturni program.

USMERITVE:

➤ Spodbujanje kreativnega utripa v občini, zlasti z uvedbo novih idej in vsebin v kulturni program.

Kazalnik:

- spodbujanje socialnega vključevanja,
- večje število kakovostnih prireditev.

COMUNITÀ DEGLI ITALIANI »GIUSEPPE TARTINI PIRANO« – SKUPNOST ITALIJANOV
»GIUSEPPE TARTINI PIRAN«

Poslanstvo društva Comunità degli Italiani »Giuseppe Tartini Pirano« – Skupnost Italijanov »Giuseppe Tartini Piran« je skozi ljubiteljsko kulturno dejavnost ohraniti ljudsko kulturo in kulturno dediščino ter kulturne vrednote in s tem prispevati h krepitvi identitete narodne skupnosti. Kot nosilci in posredniki kulturne dediščine preko programov, kulturno-umetniške ustvarjalnosti, aktualizacije kulturne dediščine, informiranja ter izobraževanja, odnosov s političnimi in kulturnimi institucijami stik z matičnim narodom ohranjajo in negujejo materinščino in izročilo ter promovirajo dediščino prostora.

Društvo Skupnost Italijanov »Giuseppe Tartini Piran« prejema javna sredstva s prijavo na Javni poziv Občine Piran za izbor programov na področju družbenih dejavnosti, ki jih sofinancira občina. Društvo vsako leto prijavi redni letni program društva in dva projekta, ki jih občina sofinancira v znesku cca. 10.000,00 EUR.

Cilji:

1. **Obnova, razvoj in oživitve** Tartinijeve rojstne hiše, osrednjega kulturnega spomenika.
2. **Podpirati razvoj in promocijo** italijanskega jezika v javni rabi, podpirati umetniško ustvarjalnost in kulturno dejavnost v italijanščini ter spodbujati dialog kulturne ustvarjalnosti narodne skupnosti s slovensko kulturo in jezikom.
3. **Sodelovati z lokalno skupnostjo** za doseganje programske odličnosti in povečati dostopnost kulturnih dobrin narodne skupnosti širšemu krogu izvajalcev s področja kulture.
4. **Ustvariti ustrezne pogoje** za delovanje društva, zvišati doseženo raven ljubiteljskih kulturnih dejavnosti ter ohraniti strokovno organizacijsko podporo za njihovo delovanje.
5. **Dvigniti kakovost izvedbe** projektov ter izobrazbeno raven mentorjev in ustvarjalcev na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti.

USMERITVE:

- Izvedba projekta z akronimom **tARTini** in vzdržnost le tega po zaključku evropskega sofinanciranja.

Kazalnik:

- obnovljena Tartinijeva hiša.

- **Priprava** razstav, publikacij in objav, ki bodo popularizirale kulturne dobrine italijanske narodne skupnosti, kot na primer arhivsko gradivo.

Kazalnik:

- dvig kakovosti programov, tudi če to privede do manjšega števila prireditev.

UKREPI ŠT. 7–9:

UKREP 7: Občina bo obema krovnama organizacijama (ZKD in OI JSKD) ter kulturnim društvom, ki izvajajo program v javnem občinskem interesu, zagotavljala stabilno in razvojno naravnano financiranje za izvajanje programov.

UKREP 8: Občina bo obema krovnama organizacijama (ZKD in OI JSKD) ter predvsem kulturnim društvom, ki izvajajo program v javnem občinskem interesu, zagotavljala ustrezne prostorske pogoje.

UKREP 9: ZKD, OI JSKD in kulturna društva so se dolžni seznaniti s cilji Lokalnega programa kulture in načrtovati ukrepe in aktivnosti, s katerimi bodo prispevali k njihovi uresnitvi na svojih delovnih področjih, tudi v sodelovanju z drugimi institucijami in kulturnim turizmom.

4. OSREDNJE LETNE KULTURNE PRIREDITVE

Občina Piran se ponaša z bogato in raznoliko kulturno dejavnostjo, ki jo odlikujeta tradicija in specifičen geostrateški položaj. Nekatere posebnosti in značilnosti izhajajo tudi iz kulturnih posebnosti narodov, ki sobivajo na območju občine. Osrednje letne kulturne prireditve so osižče kulturnega ustvarjanja ljudi in kulturnega utripa Občine Piran.

V Občini Piran je kulturna dejavnost razvejana tako na področju profesionalne kot ljubiteljske kulture. Forma viva, Piranski glasbeni večeri, Solinarski praznik, Melodije morja in sonca itd. so programi, ki gojijo spomin na kulturno in hkrati naravno tradicijo, povezano s tipično primorskim oziroma istrskim načinom življenja. V Portorožu prevladujejo prireditve zabavnega značaja, v Piranu pa vključuje kulturni program široko in pestro ponudbo kakovostnih glasbenih, razstavnih, muzejskih in drugih umetniških dogodkov, pri čemer je dovolj iniciative tudi za zabavne vsebine. Vloga zaledja je zato ponuditi avtentične prireditve in razviti turistične proizvode s področja kulture, ki izhajajo iz kulturne dediščine. Zelo pomembno je, da občina spodbuja zavest o kulturni tradiciji, ki je na narodnostno mešanem območju še toliko bogatejša. Ponudba prireditev različnim segmentom prebivalstva, od otrok v vrtcih do starostnikov, bo pravšnja pot do tega cilja.

Prireditvena dejavnost poteka skozi vse leto, čeprav je največ prireditev izvedenih v poletnem času. Kot organizatorji prireditev sodelujejo tako javni zavodi in društva s sedežem v občini Piran kakor tudi drugi organizatorji, ki želijo svoje prireditve oziroma projekte izvesti na območju občine Piran. Občina je tudi sama nosilka vrste (nekaterih) projektov, predvsem z vsebino obujanja tradicije Pirana. Več prireditev je tradicionalnih, najstarejše potekajo že 60 let.

KRATKI ORISI PRIREDITEV

ISTRSKI PUSTNI KARNEVAL

Istrski karneval je prireditev obalnih občin, ki se vsebinsko in izvedbeno koordinira in izvaja od leta 2008. Občina Piran je k projektu pristopila leta 2010. Prireditev je priljubljena ne le na lokalni ravni, temveč si jo ogledajo tudi številni obiskovalci iz širše regije.

Osrednja prireditev Istrskega karnevala sta pustni povorki, koprška in portoroška, slednja je dan ali dva za koprsko. V obeh povorkah sodelujejo etnografske maske, pustne skupine in pustni vozovi, ki se potegujejo za nagrade. Ocenjevanje mask, plesnih koreografij in glasbe opravita ocenjevalna in strokovna komisija; ocenjevalno komisijo sestavljajo predstavniki posameznih vozov in skupin, strokovno pa likovniki, kustosi, predstavniki turističnega sektorja in drugi. Udeležencev portoroške pustne povorke je povprečno 500. Pred razglasitvijo zmagovalcev v obeh kategorijah pustnih skupin in pustnih vozov je na ploščadi v Portorožu zabava z glasbo v živo. Nagrade prispevajo pokrovitelji, med njimi pretežno gospodarske družbe piranske občine.

V sklop Istrskega karnevala v Občini Piran sodijo še tradicionalno otroško pustno rajanje v avli Avditorija Portorož, ki je na pustno soboto popoldne. Pustovanja pripravljajo tudi lokalne skupnosti in vasi, med katerimi ima najdaljšo tradicijo pokop pusta na Belem Križu.

GRAN BALLO

Na pobudo Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini se v Piranu od leta 2003 v Gledališču Tartini prireja pustni ples. Pobuda za ples je prišla iz pripovedi starih Pirančanov, ki se še vedno spominjajo prireditev, ki so bile namenjene prebivalcem Pirana in okolice. Ena izmed teh je bila LA CAVALCHINA, pustni ples za odrasle, ki se je vedno začel s plesom za otroke. V preteklosti so se prebivalci mestnih četrti organizirali v pustne skupine, ki so se srečale na povorki na Tartinijevem trgu in se nato odpravile na ples v mestno gledališče.

Tudi danes je pustni ples namenjen predvsem prebivalcem Občine Piran. Tradicionalno se odvija na pustno soboto v Gledališču Tartini. Ples zaznamuje tema, na osnovi katere žirija, sestavljena iz lokalnih strokovnjakov, izbere najlepše maske v kategorijah posameznikov, parov in skupin. Za plesno glasbo je zadolžena skupina, ki na odru nastopa z DJ-jem, ki poskrbi za glasbene vložke v premorih. Nagrade za najlepše maske prispevajo sponzorji, okrasitev gledališča imajo na skrbi prostovoljci Skupnosti Italijanov. Stroški, ki nastanejo pri organizaciji plesa, se nanašajo na najem gledališča, glasbenike, SAZAS, varnostnike, spremljevalni program in promocijo dogodka.

Naj ob tem spomnimo, da je bilo takih plesov v Piranu v preteklosti več. Gimnazijci so organizirali PLES POMLADI, pomorščaki pa svoj ples. Morda bi bilo v prihodnje vredno razmisliti o obuditvi tudi teh plesov in jih umestiti npr. v okvir maturantskih plesov in pomorskega krsta. Tema Dnevov evropske kulturne dediščine v letu 2018 nosi naslov Naša dediščina: kjer se srečata preteklost in prihodnost. Morda bi bila to prava iztočnica za obuditev preteklosti v novi preobleki.

PRAZNIK OLJA IN BLEDEŽA

Padna je ena najlepših vasi slovenske Istre, ki je že od nekdaj znana po veliki količini pridelanega oljčnega olja. Obdana je z oljčnimi nasadi, v katerih so nekatera drevesa stara tudi več kot 300 let. Poleg tega so vaščani že od nekdaj oskrbovali Piran in Portorož s sadjem in zelenjavo, še posebej so bili znani po bledežu (blitvi).

Slovensko ekstra deviško oljčno olje je že dvakrat zaporedoma osvojilo prvo mesto na svetovnem prvenstvu v New Yorku. Na Prazniku olja in bledeža pripravijo bogato ponudbo avtohtonih sort oljčnega olja, zdravih kmetijskih pridelkov, pridelanih na Šavrinskem gričevju, in tradicionalnih istrskih jedi »od anbot«. Poleg istrskih kulinarčnih užitkov prireditev ponuja tudi možnosti za številne

aktivnosti, od sodelovanja na pohodniškem izletu do pristne istrske zabave v večernih urah.

SOLINARSKI PRAZNIK

Občina je od nekdaj neločljivo povezana s soljo. V čast tradiciji vsako leto prirejamo Solinarski praznik, ki je povezan s praznikom sv. Jurija, zavetnika mesta Piran. Obuja star običaj, ki so ga začeli pred sto in več leti, ko so se solinarji na začetku sezone iz mesta selili v hiše na solinah in začeli pripravljati solna polja. Praznik se prične s procesijo sv. Jurija v Piranu in odhodom z barko v soline.

Oživlja čas odhoda v soline in priprav na pridelavo soli, stoletja najpomembnejšega vira zaslužka za vse mesto. Na Tartinijevem trgu v Piranu poteka sejem, posvečen soli in darovom narave. Na različnih lokacijah po Piranu se predstavljajo lokalna društva, gastronomski ponudniki in vsestranski umetniki. Sejemsko dogajanje vedno popestri bogat kulturni program, v sklopu katerega se zvrstijo nastopi folklornih skupin, glasbenih izvajalcev in predstavitev solinarske družine. Najmlajši obiskovalci se lahko udeležijo ustvarjalnih delavnic, tako da je Solinarski praznik družinski praznik, kjer je dogajanje namenjeno vsem generacijam. Na podlagi predloga Občine Piran se sveti in posvetni del praznika leta 2018 delita na dve samostojni enoti.

FESTIVAL VRTNIC

Bujni cvetovi, ki vsako pomlad okrasijo mesto, spominjajo na čase, ko je avstro-ogrsko elita za počitek izbrala blagodejne obale Pirana. Tu se je predajala zdravilnim učinkom solnice in blata iz bližnjih Sečoveljskih solin. Ljubitelji cvetja uživajo v dneh, posvečenih vrtnicam, v gredico slavnih vsako leto ena znana oseba posadi vrtnico z registriranim imenom Portorož, ob prazniku pa poteka tudi tekmovanje za najlepši vrt v piranski občini. Obiskovalce najbolj turističnega kraja pričakajo stojnice s ponudbo cvetja, vrtnic, dišavnic in izdelkov domače obrti,okusijo pa lahko tudi kulinarične mojstrovine iz vrtnic.

POLETNA MUZEJSKA NOČ

Poletna muzejska noč je največja promocijska akcija slovenskih muzejev in galerij, pridružujejo se ji tudi številni drugi zavodi in ustanove, ki izvajajo programe s področja kulturne dediščine, umetnosti, kulture, zgodovine. Povezovalni projekt, prilagojen na urbano območje, je bil že od začetka zasnovan tako, da predstavlja ustanove in njihove vsebine kot prostore sproščenega preživljanja prostega časa. Ideja se je porodila iz poznavanja podobnih dogodkov v tujini in iz želje na privlačen način predstaviti razstavišča javnosti in jih približati ljudem.

Namen Poletne muzejske noči je obiskovalcem s pestrim in raznolikim programom predstaviti muzeje, galerije in druge institucije, ki hranijo, ohranjajo in predstavljajo kulturno dediščino kot prostore za sproščeno, zabavno in navdihujoče preživljanje prostega časa. Spored prireditev sega od vodstev, delavnic, predstavitev, projekcij, pogovorov, ogledov do odprtij razstav, glasbenega programa, demonstracij in degustacij. Na ogled so tudi občasne in stalne razstave. S programom želimo nagovoriti obiskovalce vseh starosti, družine in posameznike, tiste, ki pogosto obiskujejo muzeje, predvsem pa tiste, ki vanje poredko ali pa sploh ne zahajajo.

POLETNI FESTIVAL

Poletni festival je bil prvič izveden leta 2014 na pobudo Zveze kulturnih društev Piran, Območne izpostave JSKD in Društva baletnih umetnikov Slovenije, ki so bili tudi osrednji organizatorji. Festival poteka zadnji teden v juliju in prvi teden v avgustu ter obsega 15 celovečernih prireditev. Osrednje prizorišče je na elipsi Tartinijevega trga v Piranu, kjer je za to priložnost postavljen velik oder s spremljajočo tehnično opremo. Program festivala je v osnovi razdeljen na plesne in glasbene dogodke. V sklopu plesnega programa nastopajo vrhunski baletni plesalci in plesalci sodobnega plesa ter solisti v slovenskih in mednarodnih baletnih ansamblih in mladi obetavni baletni umetniki. V sklop plesnega programa sodijo tudi plesne predstave flamenka ter večeri slovenske folklore in glasbe. V sklopu glasbenega programa se predstavijo komorne glasbene zasedbe in filharmonični orkestri, orkestri big band ter različne glasbene zasedbe (jazz, pop, dixilend, narodnozabavna glasba ...). Kot spremljajoči festivalski program občasno potekajo komorni recitali nadarjenih glasbenikov, razstave o zgodovini baletne umetnosti na Slovenskem in baletnih kostumov, baletne predstave za otroke.

Istočasno s Poletnim festivalom poteka v Piranu tudi mednarodni plesni seminar Dancs. Poletni festival Piran pomembno obogati ne samo kulturni, temveč tudi turistični utrip mesa.

MIFF - MEDNARODNI MEDITERANSKI FOLKLORNI FESTIVAL

Folklorno društvo VAL Piran in Zveza kulturnih društev Karol Pahor Piran že od leta 2003 organizirata na Tartinijevem trgu mednarodni folklorni festival Mediterana, imenovan MIFF. Festival pomeni zanimivo kulturno prireditev za vse tri obalne občine, ima pa tudi mednarodno razsežnost, saj sodelujejo skupine iz številnih držav. Gre za festival veselih in poskočnih ritmov, zapletenih in manj zapletenih plesnih korakov, pisanih kostumov, mnoštva jezikov, veselih in folklori predanih ljudi. V petnajstih letih je postal nepogrešljiv del poletnega dogajanja v obalnih mestih. V vsem tem času je na MIFFu

gostovalo 110 skupin iz 30 držav. Najbolj so bile zastopane Hrvaška, Italija in Madžarska, precej močno pa tudi Grčija in Turčija. Prav spoznavanje, druženje, tkanje vezi dajejo MIFFu še dodaten čar. Vsakemu večernemu nastopu, ki se iz Pirana preseli tudi v Portorož, Koper in Izolo, sledi druženje ob plesu in glasbi, pa tudi ob hrani, kar pozitivno vpliva na turistični segment.

MELODIJE MORJA IN SONCA

Rojstni kraj festivala je Piran v sedemdesetih letih. Po programskih usmeritvah je drugačen od znanih glasbenih festivalov. Ta festival spremlja pridih morja in sonca. Zato je prerasel v kakovostni medijski dogodek poletne ponudbe na Obali.

Ob zatonu Slovenske popevke se je poskušalo slovensko festivalsko dogajanje po vzoru drugih obmorskih festivalov po Jugoslaviji, predvsem splitskega, okrepiti. Festival se je že kmalu pokazal za zelo uspešnega in kakovostnega ter postregel z mnogimi uspešnicami, med katerimi so številne postale zimzelene. Lastnik blagovne znamke festival Melodije morja in sonca je Občina Piran, Avditorij Portorož - Portorose je njen upravljavec oz. organizator, soorganizator festivala pa je RTV Slovenija. Slednja preko radijskih in televizijskih oddaj festival prenaša v živo – v zadnjih dveh letih si ga je ogledalo rekordno število gledalcev. V amfiteatru Avditorija Portorož se na osrednji festivalski večer poleg ljubiteljev dobre glasbe in zabave zbere praktično vsa medijska srenja in ne nazadnje tudi predstavniki gospodarstva in politike. Zmagovalca na festivalu Melodije morja in sonca določijo seštevki točk glasovanja občinstva v amfiteatru, televotinga, glasovanja radijskih postaj ter strokovne žirije; nagrade pa še posebej mlajšim, manj uveljavljenim glasbenikom (nagrada Danila Kocijančiča) predstavljajo pomembno prelomnico v glasbenem ustvarjanju.

SEDEM SONC, SEDEM LUN

Mednarodni festival sredozemske glasbe, ki se v slovenskem prevodu imenuje Sedem sonc, sedem lun, letos obeležuje 25 let delovanja. Zasnovali so ga v želji po krepitvi medkulturnega dialoga, povezovanju umetnikov in ustvarjanju novih, izvirnih oblik umetnosti. Organizator dogodka je Associacao Cultural Sete Sois Sete Luas s sedežem na Portugalskem in v Italiji. Občina Piran se mu je pridružila, ker je v njem prepoznala izjemen potencial in možnost predstavitve piranskih ustvarjalcev od umetnikov do vrhunskih kuharjev. Festival predstavlja projekte narodne glasbe, uličnega gledališča in likovne umetnosti ob sodelovanju velikih imen mediteranske kulture. Na festivalu je pred tremi leti nastopil Rudi Bučar, v minulih letih sta v sklopu festivala razstavljali Fulvia Zudič in Mira Ličen Krmpotič, letos se je v italijanskem mestu Pontedera s

slikarsko razstavo Maske predstavil Rok Kleva Ivančič, na Zelenortskih otokih pa trenutno razstavlja Gani Llallosi.

Leta 2017 je nastopila priznana cirkuško-akrobatska skupina Les P'Tits Bras, izveden pa je bil tudi koncert skupine Santo Antao 7Sois Band. Prepoznavni pečat francoskih umetnikov so lahko letenje s trapeza na trapez, izjemna tehnična in akrobatska dovršenost ter zvrhana mera humorja. Festival mediteranske glasbe se promovira preko Mreže za kulturo v 30 mestih, enajstih različnih mediteranskih državah in v državah portugalskega govornega področja – Braziliji, Zelenortskih otokih, Franciji, Grčiji, Izraelu, Italiji, Maroku, Portugalski, Španiji, Sloveniji, od leta 2008 pa tudi na Hrvaškem, v Rovinju.

FESTIVAL ZRNO SOLI

Prireditve za otroke in mlade vsako leto julija razveseljuje obiskovalce od leta 2012. Idejni pobudnik je Matjaž Javšnik, ki prireditve s pomočjo Občine Piran in drugih sponzorjev in donatorjev pripravlja skupaj z ZKD Piran.

Program je razdeljen v štiri sklope, ki obsegajo delavnice, nastope otrok in predstave za otroke. Mladi se lahko preizkusijo in uživajo v gledaliških, lutkovnih, glasbenih in filmskih delavnicah ter predstavah, ki jih vodijo in izvajajo priznani slovenski avtorji, umetniki in animatorji. Vse delavnice in prireditve so brezplačne, potekajo pa na Prvomajskem trgu in Židovskem trgu. Program je namenjen tako posameznikom kot tudi skupinam otrok in mladih, ki si želijo umetniškega ustvarjanja.

Prireditve je zelo obiskana in pohvaljena tako s strani lokalnega prebivalstva kot tudi obiskovalcev mesta Piran. Tako se vsako leto delavnic udeleži cca 100 mladih, predstave pa si ogleda več kot 2.500 obiskovalcev.

Namen in cilj prireditve je ponuditi mladim kakovostno in ustvarjalno preživljanje prostega časa in jih preko aktivnega vključevanja seznaniti z različnimi zvrstmi umetnosti in umetniškega ustvarjanja. Dogodek prispeva tudi k popestriti dogajanja v mestu v času poletnih počitnic.

FORMA VIVA

Forma viva na Seči pri Portorožu je park kamnitih skulptur na prostem, kjer se odvija tudi bienalno mednarodno delovno srečanje kiparjev. Nastala je po vzoru kiparskega simpozija v avstrijskem St. Margarethen (1959). Na pobudo slovenskih kiparjev Jakoba Savinška in Janeza Lenassija je prišlo leta 1961 do uresničitve prvih dveh srečanj v Sloveniji: Kostanjevica na Krki (les) in Seča pri Portorožu (kamen); 1964 začnajo z delom v železu na Ravnah na Koroškem (do 1989), leta 1967 v Mariboru izberejo beton (do 1986).

Istrski kamen se za potrebe portoroškega simpozija dostavlja iz bližnjih kamnolomov v hrvaški Istri (Marušiči, Valtura). Večina skulptur – teh je preko 140 –, se nahaja na polotoku Seča pri Portorožu, druge so razporejene po mestih slovenske Istre.

Temeljna umetniška izhodišča, na katerih je nastal in se razvijal simpozij kiparjev Forma viva na štirih lokacijah po Sloveniji, so se najdlje ohranila na portoroški lokaciji, kjer so se kiparska srečanja neprekinjeno ohranila petdeset let. Ker snovanje skulptur za oblikovanje parka na seškem polotoku ni več mogoče – število plastik v njem je preseglo zmogljivosti razpoložljivega prostora –, sta se zadnja dva simpozija (2015, 2017) usmerila na lokacije zunaj njega.

USMERITVE:

Utrditi oziroma širiti pomen simpozija in parka skulptur Forma viva (t. j. muzeja oziroma galerije na prostem) v domačem in mednarodnem prostoru. Kiparski simpoziji izzivajo sodobno interpretacijo kamnitega gradiva, s čimer spodbujajo valorizacijo naše kulturne dediščine ter kultiviranje skupnega istrskega prostora. Prihodnja simpozijška srečanja je zato potrebno snovati v okviru aktualnih pristopov po svetu, ki tovrstne umetniške akcije programsko vključujejo v urejanje javnega prostora (dolgoročno urbanistično načrtovanje), t. j. izvedbo skulptur na temo za izbrano lokacijo parkovnih, mestnih oziroma primestnih površin.

Pripraviti strokovne podlage za izdelavo ureditvenega načrta (umetnostni zgodovinarji, arhitekti, krajinski arhitekti ...) ter skupaj z rezervatom (predvidena širitev ...) vključiti park v zazidalni načrt polotoka Seče.

Pripraviti obvezne elemente predloga za razglasitev nepremičnega kulturnega spomenika v sodelovanju z lastnikom, Občino Piran. Upravljavski načrt bo opredelil posamezne odgovornosti za potrebe: varovanja naravne krajine (vzorčni oljčnik znotraj parka), varovanja naravne krajine (druga vegetacija znotraj parka), varovanja skulptur in teras (skulpture iz istrskega kamna).

PIRANSKI GLASBENI VEČERI

Že skoraj štiri desetletja ima v križnem hodniku minoritskega samostana v Piranu domicil eden najstarejših festivalov komorne glasbe v Sloveniji, ki ga organizira Avditorij Portorož. Ljubiteljem glasbene muze ponuja vrhunske koncerte domačih in tujih glasbenih virtuozov.

Lansko poletje so potekali že 39. Piranski glasbeni večeri, kar priča o izredni kakovosti in vraščenosti festivala. Programska ter organizacijska zaveza želi še naprej uvrščati festival med slovensko elito komornih festivalov. Festival bo nadaljeval z glasbeno tradicijo, začeto z violinistom in skladateljem Giuseppejem Tartinijem in Accademia dei Virtuosi iz 18. stoletja, in krepil čezmejno

sodelovanje. V treh desetletjih je nastopilo več kot 200 solistov in ansamblov iz Slovenije in tujine. Programska pestrost v izvajalskih zasedbah, v izboru avtorjev oziroma obdobj, od srednjeveške pesmi preko baročnih mojstrov, velikanov klasicizma, do romantikov in sodobnih skladateljev, predstavlja tudi za prihodnost temeljno konceptualno usmerjenost.

POSVEČENO TARTINIJU

2. avgusta 2016 je Piran obeleževal 120. obletnico postavitve spomenika skladatelju in violinistu, Pirančanu Giuseppeju Tartiniju. Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini je v sodelovanju z Občino Piran in Pomorskim muzejem Piran organizirala prireditev Posvečeno Tartiniju. V jutranjih urah so potekali vodeni sprehodi v obeh uradnih jezikih po poteh, ki nosijo Tartinijevo ime ali so drugače nanj vezane. Ob večernih urah je potekala otvoritev razstave, posvečene avtorju Tartinijevega spomenika in dogodku ob njegovi postavitvi. Večer se je zaključil na Tartinijevem trgu, kjer se je številnemu občinstvu in mojstru narodov poklonil s koncertom neobjavljenih Tartinijevih skladb priznani orkester »I Solisti Veneti« z dirigentom Claudiom Scimonejem. Prireditev, kot je predstavljena, bo poslej organizirana vsako leto.

PORTOROŠKA NOČ

Vsakoletne Portoroške noči so vrhunec poletne koncertne ponudbe v Občini Piran. Koncerti zabavne slovenske, italijanske in mednarodne glasbe so v drugem/tretjem tednu avgusta na osrednjem prizorišču – centralni portoroški plaži in Trgu prekomorskih brigad, poleg teh pa še v gostinskih lokalih ob cesti. Sobotni večer se po glavnem koncertu zaključí s tradicionalnim ognjemetom. Poleg velikih imen domače in glasbene scene iz Italije in Hrvaške se na koncertih Portoroških noči širšemu občinstvu predstavijo tudi še manj uveljavljene glasbene skupine. Vsi koncerti so brez vstopnine.

TARTINI FESTIVAL

Tartini festival je mednarodni glasbeni festival, posvečen v Piranu rojenemu skladatelju in violinistu Giuseppeju Tartiniju. Vsako leto predstavi eminentne, svetovno uveljavljene glasbene izvajalce, ki posebno pozornost namenijo Tartinijevim skladbam, hkrati pa jih dopolnijo tudi z drugimi skladbami iz različnih obdobj. Osrednji del festivala predstavljajo glasbeni koncerti, poleg teh pa je festival razvil tudi program Tartini junior, ki je namenjen predstavitvi mladih nadarjenih glasbenikov, v sklopu festivala potekajo tudi glasbene delavnice, namenjene skupnemu ustvarjanju in sinergični nadgradnji del posameznih umetnikov.

Čeprav poteka festival v primorski regiji, je največja koncentracija dogodkov v Piranu, kjer je kulturnih vsebin s klasično glasbo malo,

vsebin z baročno glasbo pa skorajda ni. V preteklih letih je Tartini festival pomembno prispeval h kulturni prepoznavnosti Pirana, Primorske in Slovenije, ki ga je že od začetka spodbujala in mu dajala priznanja glede izbire programov in predstavitve vrhunskih izvajalcev.

Tartini festival je vedno bolj prepoznaven tudi zunaj meja Slovenije, hkrati pa pripomore k razvoju lokalnega kulturnega turizma in promociji Slovenije v svetu. Danes je mednarodno uveljavljen festival komorne glasbe, ki svoje poslanstvo gradi na raziskovanju in predstavitvi skladatelja Giuseppeja Tartinija, Tartinijeve violine ter razširjanju vedenja o skladateljevem vplivu tudi zunaj glasbenega področja. Festival bo raziskovalno naravnani tudi v prihodnjem obdobju, tako da bo odpiral nove poti do razumevanja in spoznavanja glasbene dediščine obalnih arhivov ter namenil pozornost oživljanju izdanih zbirk MAMS, ki jih izdaja Muzikološki inštitut ZRC SAZU. Tako bo poskrbel za večjo prepoznavnost dediščine našega prostora in širil vedenje in zavest o slovenski kulturi tako pri nas kot tudi v tujini.

Vrednost violini daje le njena uporaba na koncertih, zato ima Tartini festival med svojimi cilji tudi poseben načrt za uporabo Tartinijeve violine pri predstavitvi svetovno znanih violinistov in izbrane literature.

Ob dejavnem mednarodnem sodelovanju namenja Tartini festival posebno pozornost tudi raziskovanju izročila tradicionalne istrske glasbe ter vključevanju lokalnih glasbenikov v programe prireditve.

Giuseppe Tartini je glasbeno ime, ki je v splošni javnosti premalo znano in premalo cenjeno, v strokovni javnosti pa pomeni enega od vrhunskih glasbenih imen v širšem kulturnem in umetniškem kontekstu.

Vrhunskost festivala je po desetih letih delovanja prepoznalo tudi Ministrstvo za kulturo, saj ga je kot edini glasbeni projekt s Primorske uvrstilo v svoj štiriletni program in mu dodelilo status društva v javnem interesu.

EX-TEMPORE PIRAN

Mednarodni slikarski Ex-tempore Piran je odmevna in najbolj obiskana prireditve Obalnih galerij Piran. Vsako leto vidno zaznamuje poletno–jesenski čas v malem obmorskem mestu oziroma njegovi neposredni okolici. Udeleženci prihajajo iz celotne Slovenije, sosednjih krajev Italije, Hrvaške, pa tudi iz Avstrije oziroma drugih držav po svetu.

Njeni ustanovitelji so pred petdesetimi leti – leta 1966 – želeli vpeljati tradicionalno manifestacijo, ki bi v kraj vnesla dodaten turistično-umetniški utrip. Vodila jih je potreba po oživljanju kraja v jesenskem času, ko je bila glavna turistična sezona mimo. Slikarsko-tekmovalni dogodek je od vsega začetka odprt tako za ljubitelje kot akademsko formirane ustvarjalce. Ti morajo v kratkem času (v več dneh) ustvariti

likovni izdelek, ki ga kasneje oceni in nagradi mednarodna strokovna žirija.

Ker so v slikarji so s svojimi stojali in paletami izginili z mestnih ulic že v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, so organizatorji vseskozi poskušali nadoknaditi pomanjkanje dogajanja v mestu z vsakovrstnimi drugimi dogodki (enodnevni Ex-tempore, likovna delavnica Genius Loci). Uspešna nadgradnja slikarskega dogodka je bil vrsto let tudi keramični Ex-tempore (2000–2016).

Piranski Ex-tempore, tradicionalna mednarodna slikarska prireditve, je že desetletja izredno pomemben segment turistično-kulturne ponudbe v Slovenji. OGP s sodelovanjem partnerjev organizirajo tudi spremljajoče razstave in druge kulturne dogodke. V mestu je čutiti izjemen kulturni utrip, v sodelovanju s piranskimi kulturnimi ustanovami se namreč organizirajo številne spremljevalne prireditve za sodelujoče in obiskovalce, ljubitelje umetnosti in turiste. Izbor del za razstavo in nagrade opravi mednarodna strokovna žirija. V bogatem fondu razpisanih nagrad podelijo kar 23 različnih nagrad v skupni vrednosti 18.000 evrov. Ob prestižnem grand prixu v vrednosti 2.000 evrov še 8 velikih odkupnih nagrad v vrednosti 1.000 evrov, hotelske nagrade, posebne nagrade, nagrado za perspektivnega mladega avtorja, častno priznanje občinstva, nagrade za dela na papirju in druge.

POMORSKI KRST

Neptunov pomorski krst nadaljuje tradicijo pomorščakov, ki so krstili mornarje, ko so prvič prestopili ekvator. Povsod po svetu se pomorščaki že od nekdaj priklanjajo rimskemu bogu morja Neptunu, ga spoštujejo in prosijo za milost, čast mu tako izkazujejo tudi dijaki srednje pomorske šole. Odvija se septembra v Piranu, lani je bila prireditev prikazana že 66.

Predstavlja simboličen sprejem dijakov prvih letnikov med »polnopravne« člane pomorske šole pod okriljem boga Neptuna. Program je raznolik. Na Ribiškem trgu pred Akvarijem in Tartinijevem trgu se odvijajo gusarske animacije in gusarske igre (sramotilni steber), otroci in dijaki so vabljeni na delavnice soljenja, filetiranja, vlaganja in degustiranja rib. Vse dni prireditve je na glavnem pomolu v Piranu možen ogled starih bark in vožnje z njimi, ribiška ponudba na Tartinijevem trgu pa obsega tržnico s stojnicami.

Posebna ponudba zajema cenejše ali brezplačne ogledde: Pomorski muzej, Mediadom Pyrhani, svetilnik v Piranu, Muzej podvodnih dejavnosti, Galerije, KPSS Strunjan, KPSS Soline in Akvarij Piran. Prireditve Pomorskega krsta se je prelevila v tridnevni dogodek na osnovni akcijskega načrta. Dodatna ponudba v letih 2017 in 2018 je v pretežnem deležu sofinancirana iz projekta z akronimom MALA BARKA 2, ki je financiran iz razpisa čezmejnega sodelovanja Interreg VA Slovenija–Hrvaška 2014–2020.

Organizatorji so GEPŠ Piran v sodelovanju s Turističnim združenjem Portorož, Občina Piran, Hotel Piran, Caffè Teater, Skupnost Italijanov Piran, Pomorski muzej, Mediadom Pırhani, Društvo ljubiteljev starih bark, lokali in barke v Piranu, FLIP, prostovoljci GEPŠ, vrtci in šole, Foto klub Portorož, Društvo Vrtnica in Muzej podvodnih aktivnosti.

FESTIVAL SLOVENSKEGA FILMA – PORTOROŽ

Lokacija osrednjega in najbolj obsežnega kulturnega dogodka, ki je posvečen sodobni slovenski filmski ustvarjalnosti, portoroški Avditorij, je v dvajsetih letih postala tradicionalna. Festival organizira Slovenski filmski sklad v koprodukciji z zavodom Avditorij Portorož.

Festival je vedno bolj obiskan po zaslugi lokalnih obiskovalcev, kar govori v prid tezi, da se je festival dodobra vrasel v občinsko oziroma obalno okolje in je kot vrhunski nacionalni umetniški dogodek postal sestavni del lokalnega kulturnega programa. Strategijo razvoja FSF-ja v lokalnem okolju Občine Piran in širše je potrebno podpreti v vseh pogledih, saj pomembno prispeva h kakovosti, različnosti in dostopnosti kulture v občini.

Festival namreč vsako leto poleg strokovne javnosti iz vse Slovenije obalnemu prebivalstvu predstavi celovit letni pregled sodobne slovenske filmske in druge avdiovizualne ustvarjalnosti; hkrati poskrbi za promocijo slovenskega filma ter ponudi šolam in družinam filmsko-vzgojni program, v katerega so vključene tudi delavnice za mlade in otroke.

Uresničevanje poslanstva festivala je mogoče uspešno izvajati predvsem s povezovanjem z lokalno skupnostjo, ustrezno lokalno prireditveno infrastrukturo (najmanj tri kinodvorane s sodobno tehnično opremo, vključitev v promocijske dejavnosti), s povezovanjem z občinskimi vzgojno-izobraževalnimi ustanovami in naklonjenostjo cenejših namestitvenih kapacitet za povabljenе tuje in domače goste.

Tripartitni dogovor o brezplačnem najemu dvoranskih kapacitet Avditorija Portorož in njegova kadrovska-tehnična podpora festivalu sta se že izkazala za dobro naložbo v kulturno obogatitev kraja ter naložbo v turistično-gospodarski razvoj Obale. Festival bo zato tudi v prihodnje omogočal občanom piranske občine brezplačni ogled celotne filmske ponudbe festivala.

FESTIVAL OBZIDJA

Nad mestnim središčem dominira veličastno mestno obzidje, katerega gradnja se je zaključila sredi 16. stoletja. Osem ohranjenih stolpov na pobočju Mogorona, ki v bistvu zaključujejo mestno zgodovinsko jedro, je bilo letos že petič prizorišče Festivala obzidja.

Občina je park pod obzidjem uredila leta 2006. V brošuri, ki je izšla istega leta pod okriljem Pomorskega muzeja, je park omenjen kot prireditveni prostor.

Leta 2012 se je društvo KUD Esko odločilo organizirati festival, ki bi domačinom in drugim obiskovalcem Pirana ponudil kakovostno glasbeno ponudbo.

Kulisa starega dela mestnega zidu že sama po sebi vabi k obisku, zato so vsako leto štirje večeri v avgustu in septembru dobro obiskani, obiskovalci pa navdušeni nad atmosfero in glasbo. Večeri so sestavljeni iz glasbenega programa, ki ga spremlja obzidna razstava mladih umetnikov. Obisk festivala je brezplačen.

V petih letih je festival gostil številne tuje in domače glasbene skupine, kot so: Elevators, Vasko Atanasovski trio, Teo Collori in Momento Cigano, Istranbul, Noreia, Tola Cusy, Kar češ brass band, Igor Matkovič grup, Hamo & Tribute to Love, Foltin in druge.

Festival obzidja je eden redkih (če ne edini) festival, ki ga pripravljajo izključno mladi Pirančani.

FESTIVAL EVROPSKEGA IN MEDITERANSKEGA FILMA

2017 se je v Piranu v Tartinijevem gledališču odvijal že 8. Festival evropskega in mediteranskega filma, ki ga organizira FIVIA, d.o.o. Svoj pristan je našel v Piranu in prinaša pester izbor filmov v tekmovalnem in spremljevalnem programu. Festival ima jasen namen, in sicer slovenskemu gledalcu, še posebej občinstvu z obale, približati kakovosten program evropske filmske produkcije.

PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

Primorski poletni festival, ki je bil leta 1993 zasnovan kot projekt, je takoj na začetku uresničil svoj prvi cilj, to je, da opravlja vlogo producenta in koproducenta in da ni le organizator oziroma posrednik poletnih prireditev. Ob tem si je zastavil tudi ključno nalogo, da uvaja in ohranja ambientalnost, ki je bila v krajih ob morju prej izjema kot pravilo, kljub mnogim neizkoriščenim prostorskim zmogljivostim. Oživila so skrita prizorišča, trgi, ulice, stare palače in drugi zgodovinsko pomembni prostori starih mestnih jeder, na katere so ljudje že pozabili. Festival je opravil pionirsko delo, zaradi katerega ima še danes nesporno podporo občinstva. Poleg obiskovalcev so bili festivalu naklonjeni tudi mediji in strokovna javnost. Leta 1995 je bilo ustanovljeno društvo, ki odtelej kot pravni subjekt samostojno vodi projekt. Festival je zatem pridobil status mednarodnega festivala in se leta 2000 povezal v Združenje slovenskih festivalov. Kasneje se je vključil tudi v mrežo NETA. V dvajsetih sezonah je Festival izvedel več kot 600 predstav oziroma drugih projektov, od tega 35 produkcij in koprodukcij z več ponovitvami. Njegova monokomedija Bužec on bušca jaz Marjana Tomšiča je doživela več kot tristo ponovitev. Na Festivalu slovenskih gledališč Borštnikovem srečanju je PPF večkrat tekmoval in dobil nagrado za predstavo Zločin in kazen. Njegove ambicije ostajajo kljub težjim časom in vedno manjšim sredstvom nespremenjene: biti

ustanova, ki v poletnem času skrbi za visokokakovostno ponudbo prireditev ob slovenskem morju ter posega v mednarodni prostor, zlasti z odličnimi gostovanji in izmenjavami.

PRAZNIK KAKIJEV

Praznik kakijev v Strunjanu je tradicionalna prireditev, ki jo vsako leto v novembru organizira turistično društvo Solinar iz Strunjana. Slastni sadeži so razstavljeni in ponujeni v nakup sveži ali predelani v kulinarčne dobrote. Strokovnjaki pripravijo predavanja, umetniki razstavljajo svoja dela in poskrbijo za bogat razvedrilni in kulturni program, gostinci pa za pestro ponudbo primorskih jedi pod šotorom. Prirejajo tekmovanje za največji strunjanski kaki, odličen glasbeni program in nepogrešljiv kakijev sladoled. V okviru projekta RIVIERA4SEASONS2, ki ga sofinancira program Interreg VA Slovenija–Hrvaška 2014–2020, bodo dodatno sofinancirani tudi praznik kakija, praznik bledeža (glej stran 34) in praznik vina in olja.

UKREP 10

Javni razpisi za sofinanciranje kulturnih programov in projektov v javnem interesu morajo biti dokončani v roku, ki zagotavlja normalno načrtovanje in izvedbo letnih programov, omogočeno pa mora biti kandidiranje za večletno (najmanj dvoletno) sofinanciranje.

IZREDNI DEL

5. RAZVOJNI PROJEKTI

PIRAN, TARTINIJEVO MESTO

Veličine in pomena Giuseppeja Tartinija (Piran, 8. april 1692–Padova, 26. februar 1770), violinskega virtuozna, skladatelja, glasbenega teoretika in glasbenega pedagoga svetovnega slovesa, so se prebivalci Pirana od nekdaj zelo dobro zavedali. Vrhunec spoštovanja je bil Giuseppeju Tartiniju v Piranu izkazan 2. avgusta 1896, ko so na osrednjem, po njem imenovanem mestnem trgu odkrili njegov spomenik. Tudi leta 1910 zgrajeno mestno gledališče so poimenovali po Giuseppeju Tartiniju.

Odnos do svojega velikega meščana so Pirančani dokazovali tudi s skrbnim varovanjem njegove zapuščine, ki je bila sprva v zasebni lasti družin Tartini in Vatta, nato pa hranjena v piranski mestni knjižnici (Biblioteca Civica di Pirano) in v piranskem mestnem arhivu (Archivio di Pirano).

Po številnih pobudah posameznikov ali institucij za strategijo razvoja Pirana kot Tartinijevega rojstnega mesta je velikega pomena iz evropskih sredstev sofinanciran mednarodni projekt tARTini –program čezmejnega sodelovanja Slovenija–Italija (2017–2019), v katerem bo večji del Tartinijeve rojstne hiše zaživel kot muzej Giuseppeja Tartinija. Piran bo lahko v luči razvoja kulturnega turizma zaživel kot »Tartinijevo mesto« le, če bo Tartinijevi dediščini namenjena primerna pozornost. Binom Mozart – Salzburg kot model, po katerem se bo Piran zgledoval, zahteva veliko doslednost in sodelovanje celotne lokalne skupnosti in turističnega gospodarstva.

Projekt tARTini (trajanje 24 mesecev), v katerem sodelujejo strokovne ustanove iz Slovenije in Italije, predvideva tudi postavitev sodobne stalne razstave, ki bo vključevala najdragocenejše muzejsko in arhivsko gradivo ter multimedije. Tartinijeva rojstna hiša, last Skupnosti Italijanov »Giuseppe Tartini« Piran, kulturni spomenik meščanske arhitekture, je bila celovito konservatorsko obnovljena v letih 1988 in 1992. V muzeju bodo prostor, namenjen pedagoškim aktivnostim za različne ciljne skupine obiskovalcev, muzejska kavarna, muzejska trgovina ipd. Vse leto bodo organizirani pedagoški in koncertni programi, od učenja violine na različnih stopnjah do izpopolnjevalnih tečajev Master Class.

Poleg Glasbene šole Koper, enote v Piranu, v mestu že desetletja delujejo številni glasbeni festivali in posamezniki, ki si prizadevajo ohranjati tradicionalno glasbeni značaj mesta. Najaktivnejši so Festival Tartini, Glasbeni atelje Tartini, Piranski glasbeni večeri pod okriljem Avditorija Portorož, Tartiniada, Poletni festival Piran in drugi.

Posebej pomembno bo sprotno vzdrževanje in restavriranje kipa, da bo na svojem mestu ostal še mnoga desetletja brez menjave z dvomljivimi replikami.

Poleg omenjenih kulturnih ustanov Skupnost Italijanov na različne načine ohranja glasbeno in kulturno tradicijo mesta Piran (pevski zbor in skupina v oblačilih »Nel tempo di Tartini«).

Danes sta skrbnika Tartinijeve dragocene predmetne dediščine Pomorski muzej Sergej Mašera Piran in piranski arhiv, enota Pokrajinskega arhiva v Kopru. Izbor najdragocenejših

eksponatov Tartinijeve dediščine je na ogled v spominski sobi v njegovi rojstni hiši. Osrednji eksponat je seveda Tartinijeva violina, delo patra Nicolòja Amatija iz Bologne.

Cilja:

1. **Obnova muzeja** Giuseppeja Tartinija leta 2019.
2. **Priprava elaborata o programski in organizacijski zasnovi ter finančni vzdržnosti** za njegovo delovanje.

UKREP 11

Izvedba projekta tARTini. (Po EU-projektu 2017–19)

INVESTICIJA V DEPOJE PIRANSKIH IN OBALNIH KULTURNIH ZAVODOV – PRIPRAVA INVESTICIJSKEGA ELABORATA

Skrb za zbirke je za vse muzejske ustanove in galerije temeljnega pomena. Z ustrezno programsko politiko je potrebno zagotoviti, da bodo zbirke in spremljajoča dokumentacija na voljo za sprotno uporabo ter predani prihodnjim rodovom v čim boljšem in varnejšem stanju. Zato je nujno potrebno ustvariti pogoje, prostore in okolje za opravljanje temeljnih nalog poslanstva teh zavodov, zagotoviti poklicno usposobljen kader z ustrezno strokovno izobrazbo za vodenje in upravljanje z zbirkami, varovati umetnine/muzejske predmete iz zbirk z vzpostavljanjem varnega okolja, rednim pregledovanjem stanja in restavriranjem ter konserviranjem, preprečiti poškodbe umetnin/muzejskih predmetov, skrbeti za varen transport in ustrezne pogoje hranjenja le-teh.

Smiselno je združiti potrebe javnih zavodov in zagotoviti depojske prostore v sklopu regijskega projekta vseh obalnih občin.

USMERITVE:

Pridobitev dodatnih depojskih prostorov za hrambo gradiva, ki bodo zagotavljali izvajanje optimalnega varstva skladno z zakonom.

Cilji:

- **Pridobiti** zemljišče/objekt,
- **pripraviti projektno dokumentacijo** za gradnjo/prenovo,
- zgraditi/prenoviti oziroma urediti stavbo.

UKREP 12

Pridobitev depojev za javne ustanove Občine Piran.

INVESTICIJA: izbira lokacije, projektiranje, izvedba (medobčinsko sofinanciranje); ocenjene vrednosti predstavljajo možen delež Občine Piran – 25 %.

DELNA SPREMEMBA NAMEMBNOСТИ PIRANSKEGA MANDRAČA

Obmorsko in pomorsko mesto Piran je do leta 1894 razpolagalo z notranjim pristaniščem (mandračem), ki se je razprostiral na mestu današnjega Tartinijevega trga. Plovila različnih tipov, velikosti in oblik so že od davne preteklosti zaznamovala podobo piranskega mestnega jedra.

Piran z okolico je v preteklosti slovel tudi kot ladjedelniško mesto, kjer so večji ladjedelci izdelovali in vzdrževali lesena plovila manjše in srednje velikosti; bracere, trabakole, bragoce, tope, maone, tonere, batane, pa tudi večje ladje. Na številnih razglednicah in fotografijah je še vidna podoba Pirana s pristaniščem, polnim tradicionalnih jadric, pogosto z dvignjenimi barvitimi jadri in tudi značilnim jadrom »al terzo«.

Današnja podoba piranskega mandrača se močno razlikuje od tiste nekdanje.

V zadnjih letih je vse več posameznikov, društev in ustanov, ki si prizadevajo vrednotiti in oživljati že skoraj izginule tradicionalne lesene severnojadranske tipe plovil (Društvo ljubiteljev starih bark, Društvo Bracera, Zavod Mediteranum, Pomorski muzej »Sergej Mašera« Piran).

Redka restavrirana ali rekonstruirana tradicionalna plovila predstavljajo izjemno kulturno dediščino obmorskih in pomorskih krajev, njihovo pravilno vrednotenje postaja v historičnih okoljih, kakršno je Piran, izjemnega pomena ne le z muzejskega vidika in pravilnega odnosa do kulturne krajine, temveč tudi kot magnet za kakovostnejši turizem.

Nekatera mesta slikovitim, restavriranim in dobro vzdrževanim historičnim plovilom namenjajo prostor v mandračih sredi njihovih starih mestnih jeder. Privezi so za lastnike in ustanove brezplačni, v zameno pa so le-ti zavezani plovila sproti vzdrževati, jih uporabiti za oživljanje ribiško-pomorske tradicije kraja ter dvigniti tradicionalna jadra ob določenih priložnostih, ko vremenski pogoji to omogočajo. Tradicionalna plovila so postala eden najprivlačnejših elementov njihove turistične ponudbe.

Tudi v Piranu bi Občina s podjetjem Okolje Piran lahko zagotovila določeno število brezplačnih privezov v delu notranjega pristanišča od Pomorskega muzeja do Tartinijevega trga. Tradicionalna, skrbno vzdrževana lesena plovila bi njihovi lastniki predstavljali ob določenih terminih in prireditvah.

Cilj:

Mandrač bo postal v enem delu ogledalo pomorske dediščine in kulturne krajine. Z njim bo Piran s kulturno-historičnega in turističnega vidika še bolj privlačno in zanimivo mesto, ne le s stalno razstavo zgodovinskih plovil, temveč tudi s stalnim dogajanjem na ribiškem pomolu, vezanim na ladjedelništvo, v organizaciji Pomorskega muzeja Piran in ljubiteljskih društev.

UKREP 13

Priprava projektne naloge s strani PMSMP in zagotovitev prostora s strani občine za brezplačne priveze tradicionalnih plovil.

MONFORT KOT PRILOŽNOST ZA NADALJNI RAZVOJ KULTURE – IZDELAVA TEMELJNE PROGRAMSKE ZASNOVE

Večje skladišče Magazen Grando ali »magasen novo« je bilo zgrajeno leta 1825; manjše, t. i. Magazen Monfort, v letih 1858–1859 (D. Milotti Bertoni, Zgodovinski podatki za strokovne podlage za predlog razglasitve Sečoveljskih solin (EŠD 7868) za spomenik državnega pomena, ZVKDS, OE Piran, julij 2009, 4). Ohranjena skladišča so znotraj razdeljena z močnimi zidovi na t. i. »kampade«. Napis na pročelju skladišča Monfort zaenkrat nima razlage v virih in literaturi, čeprav so ravno zaradi imena nekateri mislili, da sta bili skladišči zgrajeni v času francoske oblasti. V skladišču Monfort ima vsaka »kampada« po ena vrata, v velikem skladišču po dvojce, druge tri imajo zopet po ena vrata. Ko je kup naložene soli dosegel višino prvega nadstropja, so skozi vrata nad vhodnimi vrati nadaljevali uskladiščenje soli do prečnih gred pri skladiščih, ki so imela samo ena vrata, tako so nalagali sol le do vrat.

Trenutno Občina Piran izvaja dva projekta na področju dveh obstoječih skladišč soli. Projekt REFREsh je financiran iz transnacionalnega programa Srednja Evropa (<http://www.interreg-central.eu>) in je v teku od 1. 7. 2017 naprej. V fokusu projekta je preučitev možnosti za oživitev odsluženih objektov industrijske dediščine z umestitvijo novih kombiniranih vsebin s področja kreativnega, kulturnega in storitvenega sektorja ter preizkus razvitih idej na izbranih objektih. V projektu sodeluje deset partnerjev iz Hrvaške, Italije, Madžarske, Nemčije in Slovenije, iz slednje poleg ZVKDS OE Piran tudi Občina Piran, ki bo razvite ideje skušala udejanjiti na primeru večnamenske dvorane v nekdanjem skladišču soli Monfort v Portorožu. Projekt MALA BARKA 2 je financiran iz razpisa čezmejnega sodelovanja Interreg VA Slovenija–Hrvaška 2014–2020. Občina Piran znotraj objekta ureja sodoben informativni center s pogledoma na razstavo plovil. Vrednost investicije znaša 205.000 EUR.

UKREP 14

Izvedba projektov REFREsh in Mala barka 2.

PRENOVA OPUŠČENIH STUDIOV VIBA FILMA – PRIPRAVA INVESTICIJSKEGA ELABORATA

Ob glavnem parkirišču Fornače pred vstopom v mesto se nahaja velik stavbeni kompleks opuščenih filmskih studiev. Mlajše generacije le redko vedo, da je bil Piran po drugi svetovni vojni, vse do leta 1980, filmsko mesto, kjer je nastala večina slovenskih filmov, med njimi je bilo tudi precej mednarodnih koprodukcij in celo filmov, ki so jih snemali tuji producenti izključno za svoje potrebe. Piranski filmski studii Triglav filma so bili torej poznani tudi zunaj meja Jugoslavije. Bili so dejavnost, od katere je imelo takratno obalno gospodarstvo celo ekonomsko korist.

Prva kriza filmske dejavnosti sredi šestdesetih let je botrovala k vedno skromnejši uporabi studiev, nakar je produkcija filmov v njih popolnoma zastala. Prostori, katerih lastnik je država, pa so več desetletij prazni in brez namembnosti.

V pripravah lokalnega programa kulture so se predstavniki nevladnih kulturnih organizacij zanimali o možnostih za vzpostavitev opuščenih studiev za kulturne dejavnosti. Misel ni tuja tudi občinski upravi, toliko bolj, ker ima ponudbo Ministrstva za kulturo o brezplačnem prenosu studiev na občino, če bi jih želela ponovno nameniti kulturnim dejavnostim. Zagotovo gre za precejšen finančni zalogaj, kar pa ne pomeni, da bi v tem programu

popolnoma zavrgli misel o usposobitvi teh čudovitih površin. V prihodnih štirih letih bi lahko pripravili študijo o programski in ekonomski upravičenosti investicijske obnove studiev in počakali na naslednje srednjeročno obdobje, ko bo znano, ali bo morda Piran izbran za evropsko prestolnico kulture. Izdelan elaborat o novi namembnosti studiev bi zagotovo pomenil pomemben element in argument v piranski kandidaturi za evropsko prestolnico.

UKREP 15

Priprava elaborata (2019) o programski in ekonomski upravičenosti ter finančni projekciji usposobitve opuščeni studiev.

MUZEJ TURIZMA IN POPOTNIŠTVA

Muzej turizma in popotništva, ki ga želi postaviti Mediteranum, zavod za revitalizacijo mediteranske kulture iz Pirana, bo pomembno prispeval k nadaljnjemu uveljavljanju občine Piran kot slovenske turistične destinacije. Ker projekt vsebinsko le dopolnjuje in širi obstoječo ponudbo, z ničemer ne povzroča »konflikta interesov« pri drugih ponudnikih.

Muzej turizma in popotništva bo tematsko prikazal turizem in njegov vpliv z gospodarskega, družbenega in prostorskega/okoljskega vidika. Prikazan bo razvoj turizma v Portorožu in širši regiji (Istra, Slovenija) z vsemi pozitivnimi in negativnimi platmi. Temeljne naloge Muzeja turizma in popotništva bodo promocija turistične destinacije Piran, pedagoška dejavnost in osveščanje lokalnega prebivalstva o vplivu turistične dejavnosti v slovenski Istri. Muzejska postavitev z avtentičnimi muzejskimi predmeti v vitrinah, ki pričajo o razvoju turizma, in razlagalnimi panoji bo dopolnjena s sodobnimi pristopi, kot je uporaba multimedije.

Edinstvenost ponudbe in usmerjenost v doživljajski koncept prikaza načina preživljanja počitnic v preteklosti zagotavlja, ob ustreznem marketingu, široko odmevnost in obisk mnogih zahtevnejših gostov, kar je tudi strateška usmeritev turizma piranske občine. Ob tem pa ne gre pozabiti na obisk strokovne javnosti, kar bi pomembno vplivalo na umeščanje Portoroža tudi v teh krogih. Za doseg takšne izkušnje mora biti obiskovalec »umeščen« v tipično okolje posameznega obdobja nastanka turizma, kjer se sreča s tedanjimi navadami, postrežbo, oblačili, storitvami.

UKREP 16

Zavod Mediteranum pripravi strokovni in finančni elaborat o nastanku in razvoju Muzeja turizma in popotništva v drugi polovici leta 2018 ter ga predstavi pristojni službi Občine Piran. Občina Piran bo preučila strokovni in finančni elaborat in zagotovila ustrezne prostorske rešitve.

PRIPRAVA KANDIDATURE PIRANA IN OBALNIH OBČIN ZA EVROPSKO PRESTOLNICO KULTURE LETA 2025

Evropski parlament in Svet Evropske unije sta 16. aprila 2016 sprejela sklep o vzpostavitvi aktivnosti Unije za evropske prestolnice kulture za leta 2020 do 2033. V skladu s tem

sklepom bo eno slovensko mesto, skupaj z mestom iz Nemčije, evropska prestolnica kulture. Piranski občini se ponuja edinstvena možnost, da nadgradi svoj izjemni kulturni potencial in odlično vključenost kulture v turistični razvoj s pridobitvijo tega naslova. V trenutku, ko se sprejema Lokalni program kulture, še ni izoblikovana odločitev o vstopu Pirana v kandidaturo. Je pa že izražen interes kulture, da naj se leta 2018 izvede široka javna razprava o morebitnem interesu vseh ključnih dejavnikov v mestu, da bi bil Piran z obalo evropska prestolnica kulture. Časa je dovolj, da se v primeru nedvoumne politične odločitve pripravijo strokovne osnove za kandidaturo. Morebitna pridobitev naslova EPK 2025 bi bila prav v vseh kulturnih in gospodarskih razsežnostih odlična za razvoj piranske občine.

Cilj:

Pridobitev naslova evropska prestolnica kulture leta 2025.

UKREP 17

Po sprejetju LPK se imenuje projektna skupina za pripravo razprave in odločitve glede pristopa h kandidaturi.

6. MEDNARODNO KULTURNO SODELOVANJE

Občina Piran ima že tradicionalno dobro razvito mednarodno kulturno sodelovanje, ne le ko gre za pobratena mesta, temveč predvsem skozi bogastvo kulturnih dogodkov in festivalov, v katerih sodeluje veliko število mednarodno uveljavljenih umetnikov.

Občina Piran je članica številnih mednarodnih organizacij. Najpomembnejši je Prijateljski krog obzidnih mest – Walled Towns Friendship Circle. Vanj je Občina Piran včlanjena že od leta 1991. Piran je leta 1998 gostil 8. simpozij obzidnih mest na temo izmenjave izkušenj v turizmu, trženja in financiranja naravne in kulturne dediščine ter vzgoje mladih. V okviru letnega je nastala Piranska deklaracija, ki govori o pomenu ohranjanja kulturno-zgodovinske dediščine za prihodnje rodove. V letih 1993–1995 je Občina Piran sodelovala v Združenih igrah narodov – United Games of Nations. V mednarodni festival mladih so se poleg slovenskih otrok vključili tudi otroci iz Avstrije, Madžarske, Češke in Nemčije. Festival je imel cilj prizadevati si za mir v svetu.

Kot ena od pobudnic za ustanovitev (drugi dve sta bili Občina Škofja Loka in Mestna občina Ptuj) in kot dejavna članica Občina Piran sodeluje tudi v Združenju zgodovinskih mest Slovenije. Le-to je bilo ustanovljeno leta 2001. Danes je v njem enajst članic, in sicer Brežice, Idrija, Koper, Kranj, Novo mesto, Piran, Ptuj, Radovljica, Slovenske Konjice, Škofja Loka in Tržič. Združenje spodbuja ohranjanje in prenavljanje naravne in kulturne dediščine ter je vključeno v Evropsko združenje zgodovinskih mest. Občina Piran sodeluje tudi v Evromediteranskem združenju občin oljk in oljčnega olja – FEMO. Le-to združuje mesta oljk in oljčnega olja iz celotnega Sredozemlja. Občina Piran je bila sprva opazovalka, sedaj pa je vanj vključena kot dejavna članica nacionalnega združenja občin oljk in oljčnega olja.

Občina je zelo dejavna v projektih mednarodnega kulturnega sodelovanja, ki jih sofinancirajo čezmejni in drugi evropski programi. Odnosi s sosednjima državama so se pričeli veliko pred finančnimi mehanizmi Evropske unije in pogosto izhajajo iz vsakodnevnega življenja občanov, ki se dejansko razteza onkraj mej.

Mednarodno kulturno sodelovanje se odvija tudi v okviru pobratenih občin. Občina Piran ima dvanajst pobratenih občin. Programi sodelovanja s pobratenimi občinami predvidevajo sodelovanje na treh ključnih področjih, in sicer poleg sodelovanja na področju izobraževanja in gospodarstva oziroma turizma je predvideno sodelovanje tudi na področju kulture. To sodelovanje je lepo prikazano tudi na vsakoletni prireditvi Dan pobratenih občin, ki se bo v letu 2018 odvijala že petič zapored.

USMERITVE:

1. Primerna predstavitev kulturne razvitosti in umetniških vrednosti mesta v promocijskih gradivih.
2. Vključitev kulturnih dejavnosti v načrtovanje in izvajanje mednarodnih aktivnosti mestnega vodstva.
3. Večja pozornost mestnih struktur do pomembnih mednarodnih kulturnih prireditev – praktična podpora, udeležba mestnih predstavnikov, sprejem v občinski palači ipd.

4. Pomoč strokovnih služb občine pri kandidiranju kulturnih organizacij na razpise EU in druge mednarodne razpise za financiranje kulturnih programov in projektov.

7. KULTURA KOT GENERATOR TURISTIČNEGA RAZVOJA

Leto 2018 je bilo razglašeno za mednarodno leto kulturne dediščine. Namen evropskega leta je spodbuditi skupno doživljanje evropske kulturne dediščine in zavedanje o njenem pomenu kot skupni dobrini, izboljšati ozaveščenost o skupni zgodovini in vrednotah ter okrepiti občutek pripadnosti skupnemu evropskemu prostoru. Programi in projekti na nacionalni in mednarodni ravni bodo promovirali in tržili kulturno dediščino kot sestavni del turistične ponudbe. »Občina Piran je najrazvitejša turistična občina v Sloveniji in je od te dejavnosti tudi zelo odvisna. Prav zato si ne more privoščiti, da ne bi nadaljevala vlaganj v nadaljnji razvoj turizma in turistične ponudbe. Konkurenca na trgu je zelo velika, turistični tokovi pa hitro reagirajo na spremembe v ponudbi. Z vidika turista je kraj namreč toliko zanimivejši, koliko več različnih doživetij lahko ponudi obiskovalcem in prebivalcem. Razvoj programov in projektov, ki bi kot rezultat dali kraju neko novo vrednost, nova doživetja, ne da bi posegli v stoletno ikonografijo kraja, niso ekološko vprašljivi, ne motijo s hrupom, niso ceneneni, zabavljashi in podobno, je vse prej kot preprost«. ⁵

Bogata kulturna dediščina in raznolik umetniški program so prednosti, ki so že vključene v življenje turistov, ki preživljajo svoj dopust v občini Piran. Zelo stvarna usmeritev celovite občinske strategije je širitev in kakovostna rast kulturne ponudbe tudi zaradi turizma. Bistveno je, da turistični akterji še bolj kot v preteklosti računajo na kulturo kot tržno nišo, ki jo je treba celovito vključevati v jedro turističnih načrtov. To med drugim pomeni, da bo zelo dragocena večja sponzorska podpora in donacija turističnih organizacij najbolj zanimivim kulturnim projektom. Njihovo vlaganje v pestrejšo kulturno ponudbo je treba razumeti tudi kot skrb za polno izkoriščenost razpoložljivih kapacitet, še posebej v pomladanskem in jesenskem obdobju.

Občina bo namenila ključnim kulturnim dogodkom, ki bogatijo tudi turistično ponudbo, znatna sredstva tudi v prihodnje. Kultura je pomemben dejavnik razvoja turizma in zato je potrebno jo vključiti v strateški načrt razvoja turizma. Turistično združenje Portorož, g.i.z. bo v ta namen v strateškem načrtu razvoja turizma opredelil akcijski načrt razvoja kulturnega turizma, ki bo usklajen z LPK.

⁵ Tomi Brezovec, elaborat za Muzej turizma, 2017

8. JAVNA KULTURNA INFRASTRUKTURA

Celotno mestno jedro Piran je razglašeno za kulturni spomenik naselbinske dediščine. Ključni razvojno-investicijski projekti se nanašajo na investicije osnovne javne infrastrukture, investicije v turistično infrastrukturo, tematske poti in javno kulturno infrastrukturo. Podroben seznam aktualnih investicij in aktivnosti v javni kulturni infrastrukturi je predstavljen v nadaljevanju.

Ocena stanja glavnih spomenikov kulturne dediščine in usmeritve po enotah:

Forma viva: Galerijo na prostem na polotoku je potrebno narediti bolj privlačno za obiskovalce z ureditvijo vhoda, poti in oljčnika. Skulpture naj se prenesejo na celotno območje občine, na primer po centru Portoroža ali na različna krožišča. Novi kipi so bili leta 2017 umeščeni v park pri Krajevni skupnosti Lucija, v krožišče Lucija in ob krožišče v Portorožu.

Svetilnik: Leta 2008–2009 bil obnovljen v sklopu razpisa Kulturni tolar, in sicer kulturni spomenik svetilnik z rotundo in s stolpom (220.000,00 EUR). Izvajajo se nujna vzdrževalna in investicijska dela. Nudi čudovit pogled na polotok. Zaradi specifičnosti omogoča obisk le manjšim skupinam. Predlog je, da ga odpremo javnosti. Dolgoročni cilj je celostna prenova – z določitvijo namembnosti s samovzdržnostjo.

Punta: V izdelavi je projektna dokumentacija za ureditev trga pri cerkvi Sv. Marije Zdravja, ki predvideva oblikovanje sodobnega trga, pretkanega z zgodovino mesta in arheološkimi najdbami. Želja je, da bi Punto namenili pešcem in kulturnim prireditvam z dostopnimi potmi za interventna vozila, z dolgoročnim umikom drugega prometa s tega področja. Leta 2017 so na tej lokaciji našli ostanke obzidja, kar bo tudi arheološko prikazano.

Monfort: Leta 2014 je bila s pomočjo sofinanciranja programa Kulturni tolar zamenjana salonitna kritina s korci, pri čemer je bila urejena tudi strešna konstrukcija, električna razsvetljava in investicijsko vzdrževanje v notranjosti. Nove vsebine so bile omogočene s sodobnim razstaviščem OGP in prostori za razstavo plovil PMSMP ter dvema večjima večnamenskima prostoroma. Leta 2018 je s pomočjo evropskega projekta Mala Barka 2 načrtovana ureditev dvoetažnega infocentra in opreme (v skupni vrednosti 300.000,00 EUR) znotraj »kampade«, namenjene muzeju. Leta 2019 bo v okviru projekta REFREsh možno urediti eno »kampado« kot večnamenski prostor (investicijsko vzdrževanje v višini 50.000,00 EUR).

Občinska palača: Sedež Občine Piran služi tako za protokolarne namene kot druge manjše kulturne prireditve, poroke in ga obnavljajo postopoma. Leta 2017 so bila izvedena konservatorska dela na sprednji fasadi, leta 2018 pa je predvidena tudi zamenjava oken

(vrednost investicijske obnove 270.000,00 EUR). V prihodnje nameravajo sanirati monumentalno kamnito stopnišče in restavrirati poslikave stropa Tintorettove dvorane.

Benečanka: Obnova fasade in notranjih prostorov je potekala leta 2016 (vrednost investicijske obnove 51.000,00 EUR). Leta 2018 so predvidena konservatorsko-restavratorska dela na oknih.

Baročna hiša: Namenjena je kulturnim dejavnostim, leta 2017 je prostore prevzela SNS Piran. Prenova fasade, pri kateri bo Občina prispevala sorazmerni delež, je v skladu z že pridobljenimi smernicami Zavoda za spomeniško varstvo predvidena v začetku leta 2018 (vrednost investicije 52.000,00 EUR).

Mediadam Phyrani: Zanimiva zgodba spremlja obnovo tega objekta, ki je bil prvotno namenjen glasbeni šoli, nato so bili najdeni arheološki ostanki, ki so sicer ustavili dela, a so se ponudile nove vsebine: arheologija je bila prikazana v sodobnem doživljajskem centu. Investicijska prenova in nakup opreme sta bila zaključena leta 2015 (investicija v višini 1.100.000,00 EUR).

PAK – enota Piran: Leta 2017 so bila izvedena sanacijska dela na ravni strehi in terasi, s čimer je bilo odpravljeno zamakanje. Objekt je bil pred leti v celoti prenovljen za potrebe Pokrajinskega arhiva Koper. Poleg arhiva je v objektu urejena čitalnica, ki omogoča ogled zanimivih starih listin, zemljevidov in drugega arhivskega gradiva. Fasada objekta je urejena kot razstavna vitrina, ki lahko služi tudi kot informacijska točka za kulturne dogodke.

Tartinijev spomenik: Leta 2016 so bili izvedeni intervencijski posegi na bronastem kipu, pri čemer je bila ugotovljena izjemno detajlna izdelava. Kip je resnično kakovosten primer tovrstne skulpture. Izvedeno je bilo 3D-skeniranje z namenom izdelave replike, saj je prišlo do predloga stroke, da bi našli primerno lokacijo za hrambo in na trg namestili repliko.

Lokev Sv. Peter: Sveti Peter se ponaša z novo ureditvijo trga v centru vasi, z uporabo lokve in zanimivo večkratno uporabo vode. Vodo, ki se zbira v vodnem zbiralniku nad cesto, so predniki najprej uporabili za pitje, nato se je pod cesto prelivala v dvoje betonskih korit. Čistejša voda v prvem koritu je bila namenjena napajanju živine in zalivanju, od tod se je prelivala v drugo korito, kjer so se zbirale perice k pranju. Tako je ista voda služila kar trem namenom glede na čistost; pitju, napajanju živine in namakanju ter nazadnje pranju.

Pokopališče Piran: Piransko pokopališče predstavlja pomembno kulturno dediščino, ki zaradi svoje avtentične historične podobe in simbolnega pomena sodi med najstarejša pokopališča na Obali. Njegova prostorska zasnova in tlorisna kompozicija posameznih delov, kot so grobna polja, stavbni in drugi okrasni elementi arhitekture, vsi vhodi, povezave, stopnice ter obodni zid z mrliško vežico in pomožni prostori, pokopališka cerkev in kostnica, so varovane vrednote spomenika.

Zaradi izjemne kulturne in zgodovinske vrednosti je bila pobuda za razglasitev piranskega pokopališča za kulturni spomenik podana s strani Komisije za vprašanja italijanske narodnosti. Predlog odloka za razglasitev spomenika lokalnega pomena je pripravil Zavod za varstvo kulturne dediščine Republike Slovenije, Območna enota Piran, in je v postopku sprejetja.

Ribiško pristanišče: Občina Piran se ponaša kar s tremi tradicionalnimi ribiškimi pristanišči s kamnitimi pomoli, kjer ribiči z manjšimi plovili izvajajo tradicionalni ribolov. Na tradicionalni način obnovljeni sta dve ribiški pristanišči v Piranu in Strunjanu, pripravljajo se projekti tudi za obnovo pristanišča v Seči. (Višina investicije v Strunjanu 1.000.000 EUR leta 2016).

Sakralna kulturna dediščina: Področje se nanaša na varovanje sakralne kulturne dediščine v občini Piran. Sredstva se namenjuje ohranjanju, restavriranju in vzdrževanju predmetov in objektov najbolj ogrožene sakralne kulturne dediščine v občini, ki je z odlokom razglašena za sakralni spomenik. Sredstva se dodeljuje preko javnega razpisa, projekt investicije mora ustrezati kriterijem in biti izveden skladno s kulturno-varstvenimi pogoji, s soglasjem ZVKD. Konservatorski restavratorski posegi so bili izvedeni v raznih cerkvah, na stropu cerkve Marije Zdravja na Puntih, obnovljena je bila stolpna ura zvonika cerkve sv. Jurija v Piranu in stopnišče pred krstilnico sv. Janeza Krstnika, streha cerkvice sv. Križa na Parecagu in izvedena so bila notranja restavratorska dela v cerkvi sv. Blaža v Padni in drugih sakralnih objektih. Skupaj je bilo dodeljenih cca 210.000,00 EUR sredstev.

Zidovi: Posebnost kulturne krajine so suhozidnati zidovi iz peščenjaka. Želja po ohranitvi zidov v mestnem jedru in širše v občini je botrovala k rezervaciji sredstev za ta namen v letnem znesku 10.000,00 EUR, saj ta gradnja predstavlja slikovito istrsko kulturno pokrajino.

Vodnjaki in zbiralniki vode: Najbolj znan je vodnjak na Prvomajskem trgu, ki je dejansko izveden kot zbiralnik deževnice. V preteklosti so bili odtoki vseh objektov, ki mejijo na Prvomajski trg, preko kamnitih putov speljani v zbiralnik, ki se nahaja pod celotno površino trga, kar dokazuje skrbno ravnanje z vodami.

Knjižnica: Mestna knjižnica Piran deluje v dveh enotah, v Luciji in Piranu. Enota v Piranu je bila v celoti prenovljena. Oblikovana je kot dnevna soba v veliki stekleni površini. Leta 2015 so bili urejeni novi prostori in zagotovljeno delovanje enote v Luciji na večji površini, ki je omogočila organizacijo oddelkov in tudi razne manjše kulturne dogodke. Poslovne prostore v Luciji, kjer ima svoj sedež tudi uprava Mestne knjižnice Piran, je Občina Piran leta 2016 kupila od družbe Casino Portorož d. d.

Padna: Kulturni dom Božidarja Jakca v Padni, ki je v lasti Krajevne skupnosti Padna je Občina Piran temeljito obnovila leta 2014. Prenovljen je bil z EU sredstvi, obnova je znašala 414.600 EUR in je bila sofinancirana iz programa IPA Jadran, akronim projekta HERA. Ob cerkvi sv. Blaža se nahaja galerija v čast Božidarju Jakcu. Dober kilometer vzhodno od vasi,

kjer se je nekoč nahajala stara Padna, leži vaško pokopališče s cerkvico sv. Sabe, ki je v lasti občine.

Pričujoči spisek je le seznam aktualnih investicij v javno kulturno infrastrukturo in da bi pridobili celovito sliko o nesnovni kulturni dediščini, je temu potrebno dodati še vse kulturne spomenike lokalnega in državnega pomena, razglašene na občinskem območju.

INVESTICIJE delitev na tipologije
Investicije in investicijsko vzdrževanje: vložki v premoženje na področju kulture
Urejanje zunanjih površin kulturnega mestnega jedra: trgi, škarpe, kamniti zidovi, stopnišča
Urejanje kulturne krajine podeželja
Umetniške skulpture, ki obogatijo skupni kulturni prostor
Kulturni objekti
Ohranjane kulturne dediščine
Oživljanje industrijske kulturne dediščine

9. FINANCIRANJE IN UPRAVA NA PODROČJU KULTURE

Občina Piran namenja za dejavnosti na področju kulture znatna sredstva. V letu 2017 je bilo v proračunu za področje kulture predvidenih kar 1.732.860 EUR sredstev proračuna, za leto 2018 je v predlogu proračuna za področje kulture predvidenih 1.778.433 EUR, kar je 2,63 % več sredstev kot v predhodnem letu. V zneskih niso zajeta sredstva, namenjena investicijam na področju kulture.

Iz sredstev občinskega proračuna se sofinancirajo naslednji programi:

- redna dejavnost javnih zavodov Mestna knjižnica Piran in Avditorij Portorož,
- redna dejavnost Samoupravne skupnosti italijanske narodnosti – Piran,
- redna dejavnost Zveze kulturnih društev Karol Pahor Piran,
- programi in projekti, ki so vključeni v nacionalni kulturni program: Obalne galerije Piran in Pomorski muzej Sergej Mašera Piran,
- redna dejavnost kulturnih društev, ki izvajajo program, ki je v občinskem javnem interesu,
- programi kulturnih zavodov, društev, združenj, ki so občinskega oziroma medobčinskega pomena,
- nakup opreme, investicijsko vzdrževanje, investicije.

Sredstva za financiranje javnih kulturnih programov, ki jih izvajajo kulturna društva redno tekom celega leta in so v javnem interesu občine, se zagotavlja z javnim pozivom za sofinanciranje rednega letnega programa in načrtovanih projektov ljubiteljske kulturne dejavnosti. Sredstva za sofinanciranje rednega letnega programa kulturnih društev se dodeljuje z javnim pozivom pod pogojem, da ima društvo svoj sedež v občini Piran, izvaja redno dejavnost in aktivno deluje na območju občine najmanj dve leti. Obseg sredstev, ki je določen za sofinanciranje redne dejavnosti kulturnih društev, je na osnovi enotnih kriterijev razporejen med posamezne izvajalce. V letu 2017 se iz sredstev proračuna sofinancira 24 kulturnih društev, ki izvajajo javni kulturni program. Sofinancira se redne vaje, kar obsega plačilo mentorjev in materialnih stroškov, prireditve ter projekte v okviru rednega programa.

Sredstva za sofinanciranje kulturnih in promocijskih projektov se razporejajo na osnovi javnega razpisa. Občina v okviru javnega razpisa najlažje zasleduje svoje usmeritve in izpolnjuje svoje potrebe po ponudbi določenih programov. Preko določitve namenov, ciljev in kriterijev postavlja prednostna področja in vsebine, ki jih bo v okviru javnega razpisa financirala. Javni razpis je najbolj transparenten način izbire programov. Lokalna skupnost preko javnih razpisov pridobi najširši spekter programov in projektov, prek katerih izvaja in uresničuje svojo strategijo in razvojne programe. V letu 2017 se je sofinanciralo 41 kulturnih in promocijskih projektov. Preko javnega razpisa so se sofinancirali kulturni in promocijski projekti, ki so v javnem interesu, izhajajo iz potreb lokalnega okolja, se izvajajo na območju občine Piran in so dostopni javnosti. Do prijave na razpis so bili upravičeni prijavitelji s statusom pravne osebe, registrirane v Republiki Sloveniji za opravljanje dejavnosti na razpisanem področju, in posamezniki, vpisani v razvid samostojnih ustvarjalcev pri Ministrstvu za kulturo.

ZAKLJUČNI SKLEP

Za uresničevanje LPK bo Občina Piran zagotovila:

- uskladitev vseh mestnih politik, ki se stikajo s kulturo;
- potrebno rast proračunskih sredstev za kulturo;
- povečanje vlaganj v javno kulturno infrastrukturo;
- ustrezne kadrovske in organizacijske okvire urada za kulturo;
- aktivno soudeležbo nosilcev kulturne dejavnosti pri sprejemanju odločitev.

10. PRILOGE

- Finančno ovrednotenje – tabela Ukrepi / Finančne projekcije
- Rezultati vprašalnika

VIRI

1. <http://rkd.situla.org>. Pridobljeno oktobra 2017.
2. www.arso.gov.si. Pridobljeno novembra 2017.
3. Prispevki vseh sodelujočih na delavnicah. Letni izvedbeni načrti nosilcev javnega interesa; javni razpisi in javni pozivi za financiranje; javni kulturni programi in kulturni projekti, akti o ustanovitvi javnih zavodov, njihovi strateški načrti in letni programi dela; javni razpisi za oddajo javne kulturne infrastrukture.
4. AJPES. (2017). Informacija o poslovanju društev v Republiki Sloveniji v letu 2016. Ljubljana: AJPES.
5. AJPES. (2017). Informacija o poslovanju nepridobitnih organizacij – pravnih oseb zasebnega prava evidence in storitve v Republiki Sloveniji v letu 2016. Ljubljana: AJPES.
6. Ministrstvo za javno upravo RS. (2017). Skupno poročilo o prostovoljstvu v Republiki Sloveniji za leto 2016. Ljubljana: 2017.
7. Ministrstvo za kulturo RS. (2017). Nacionalni Program za Kulturo 2018-2025. Ljubljana: 2017.
8. SURS. (2017). Regije v številkah, Statistični portret slovenskih regij 2017. Ljubljana: Avtor.
9. Vlada RS. (2017). Obalno-kraška Regija Regionalno Poročilo. Ljubljana: Avtor.

Finančno ovrednotenje – tabela Ukrepi / Finančne projekcije

Področje:	Ukrep – izvedba	Izhodišče 2016	2017	2018	2019	2020	2021
3.1 Javni kulturni zavodi v občini Piran	UKREP 1: Občina Piran bo javnim kulturnim zavodom, katerih (so)ustanoviteljica je, zagotavljala stabilno in razvojno naravnano financiranje za izvajanje programov.	491.806	506.280	562.840	565.000	570.000	575.000
3.1 Javni kulturni zavodi v občini Piran	UKREP 2: Občina Piran bo državno sofinanciranim javnim zavodom, katerih ustanoviteljica je, stabilno in razvojno naravnano zagotavljala svoj del sofinanciranja.	567.000	587.110	617.000	620.000	625.000	629.000
3.1 Javni kulturni zavodi v občini Piran	UKREP 3: Javni kulturni zavodi so se dolžni seznaniti s cilji Lokalnega programa kulture in načrtovati ukrepe in aktivnosti, s katerimi bodo prispevali k njihovi uresnitvi na svojih delovnih področjih, tudi v sodelovanju z ljubiteljsko dejavnostjo in turizmom.	x	x	x	x	x	x
3.1 Javni kulturni zavodi v občini Piran	UKREP 4: Javni kulturni zavodi morajo redno izvajati evalvacijo in poskrbeti za zunanje evalvacije njihovega delovanja enkrat v prihodnjih štirih letih.	x	x	x	x	x	x

Področje:	Ukrep – izvedba	Izhodišče 2016	2017	2018	2019	2020	2021
3.2 Drugi zavodi, ki opravljajo tudi kulturno dejavnost	UKREP 5: Občina Piran bo zagotavljala Samoupravni skupnosti italijanske narodnosti Piran stabilno in razvojno naravnano financiranje za izvajanje kulturnih programov.	17.180	18.180	44.180	20.000	21.000	22.000
3.3 Obalni javni zavodi širšega slovenskega pomena, ki izvajajo svoje poslanstvo tudi na območju Občine Piran in jih sofinancira Ministrstvo za kulturo	UKREP 6: Občina Piran bo sodelovala z javnimi zavodi širšega pomena, ki nimajo sedeža v občini, vendar izvajajo kulturno dejavnost, ki lahko obogati kulturno življenje prebivalcev občine na osnovi skupno dogovorjenih projektov.	0	0	20.000,00	10.000	10.000	10.000
3.4 Ljubiteljska dejavnost	UKREP 7: Občina bo obema krovnicima organizacijama (ZKD in OI JSKD) ter kulturnim društvom, ki izvajajo program v javnem občinskem interesu, zagotavljala stabilno in razvojno naravnano financiranje za izvajanje programov.	ZKD +254.100 JSKD +9.000 KD +98.000 361.100	ZKD +260400 JSKD +10.500 KD +108.000 378.900	ZKD +199000 JSKD +10.500 KD +108.000 317.500	320.000	322.000	325.000
3.4 Ljubiteljska dejavnost	UKREP 8: Občina bo obema krovnicima organizacijama (ZKD in OI JSKD) ter predvsem kulturnim društvom, ki izvajajo program v javnem občinskem interesu, zagotavljala ustrezne prostorske pogoje.	x	x	x	x	x	x

Področje:	Ukrep – izvedba	Izhodišče 2016	2017	2018	2019	2020	2021
3.4 Ljubiteljska dejavnost	UKREP 9: ZKD, OI JSKD in kulturna društva so se dolžni seznaniti s cilji Lokalnega programa kulture in načrtovati ukrepe in aktivnosti, s katerimi bodo prispevali k njihovi uresničitvi na svojih delovnih področjih, tudi v sodelovanju z drugimi institucijami in kulturnim turizmom.	x	x	x	x	x	x
4. Osrednje letne kulturne prireditve	UKREP 10: Javni razpisi za sofinanciranje kulturnih programov in projektov v javnem interesu morajo biti dokončani v roku, ki zagotavlja normalno načrtovanje in izvedbo letnih programov.	x	x	x	x	x	x
5. Razvojni projekti	UKREP 11: Izvedba projekta tARTini. (Po EU projektu 2017–19)	0	0	193.229,50	x	x	x

Področje:	Ukrep – izvedba	Izhodišče 2016	2017	2018	2019	2020	2021
5. Razvojni projekti	UKREP 12: Pridobitev depojev za javne ustanove občine Piran. (INVESTICIJA: izbira lokacije, projektiranje, izvedba (MEDOBČINSKO SOFINANCIRANJE); ocenjene vrednosti predstavljajo možen delež občine Piran 25 %)	0	0	0	10.000	50.000	10.000
5. Razvojni projekti	UKREP 13: Priprava projektne naloge s strani PMSMP in zagotovitev prostora s strani občine za brezplačne priveze tradicionalnih plovil.	x	x	x	x	x	x
5. Razvojni projekti	UKREP 14: Izvedba projektov REFREsh in Mala barka 2.	200.145	10.000	120.242,50	x	x	x
5. Razvojni projekti	UKREP 15: Priprava elaborata (2019) o programski in ekonomski upravičenosti ter finančni projekciji usposobitve opuščениh studiev.	0	0	0	0	5.000	0

Področje:	Ukrep – izvedba	Izhodišče 2016	2017	2018	2019	2020	2021
5. Razvojni projekti	UKREP 16: Zavod Mediteranum pripravi strokovni in finančni elaborat o nastanku in razvoju Muzeja turizma in popotništva v drugi polovici leta 2018 ter ga predstavi pristojni službi Občine Piran. Občina Piran bo preučila strokovni in finančni elaborat in poiskala ustrezne prostorske rešitve.	x	x	x	x	x	x
5. Razvojni projekti	UKREP 17: Po sprejetju LPK se imenuje projektna skupina za pripravo razprave in odločitve glede pristopa h kandidaturi.	x	x	x	2.500	2.500	2.500

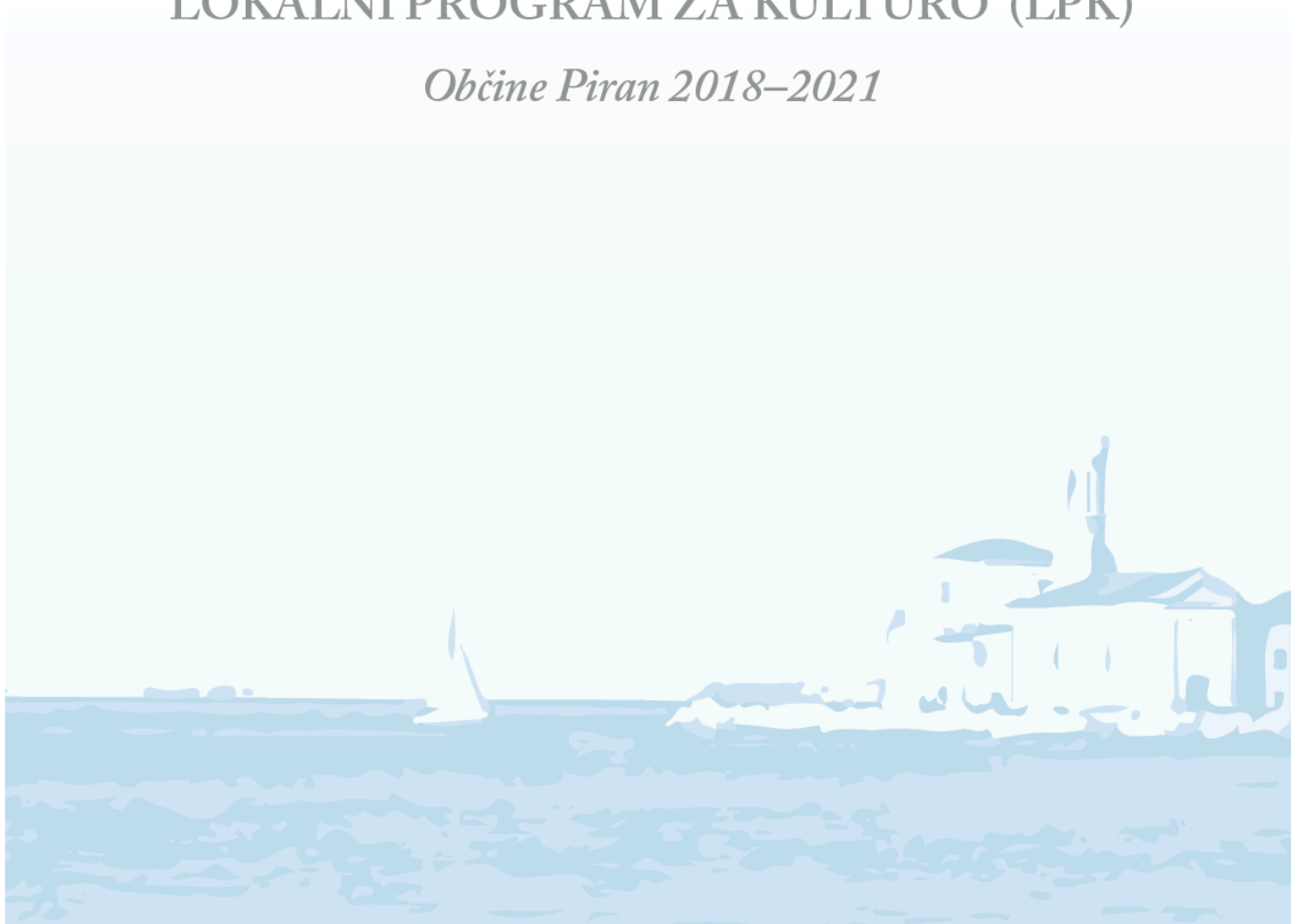

OBČINSKA UPRAVA - AMMINISTRAZIONE COMUNALE
Urad za družbene dejavnosti – Ufficio attività sociali

Povzetek odgovorov vprašalnika

LOKALNI PROGRAM ZA KULTURO (LPK)

Občine Piran 2018–2021

Vprašanja in povzetek odgovorov

1. Program katerega zavoda v občini je najbližji vašim kulturnim potrebam?

Avditorij Portorož	11
Obalne galerije Piran	4
Pomorski muzej Piran	4
Pokrajinski arhiv Koper	1
Muzeji	1
Zveza kulturnih društev Piran	5
Mestna knjižnica Piran	3
Skupnost Italijanov Giuseppe Tartini Piran	2
Festival obzidja	1
Anbot	1
Mediadam Phyrani	1

2. Kaj vam v občinskem kulturnem programu manjka, kaj pogrešate?

Enotno informiranje/koordinacija za daljše obdobje	5
Prevelika razdrobljenost dogodkov	1
Več dogajanja v Portorožu in Luciji	1
Več gledaliških predstav/koncertov v Piranu	3
Več odmevnih dogodkov na visoki ravni	1
Več aktivnosti v zimskem času	1
Unikatne zgodbe, kulturne presežke	1
Usmerjevalne table po mestu Piran, enotni podatki o kulturnih spomenikih, ki so prezentirani pred vsakim spomenikom, objektom, skulpturi	1

3. Soglašate s stališčem, da je treba zagotoviti razvoj Forma vive?

Da	13
Ne	/
Ni mogoče odgovoriti	1

Vprašanja in povzetek odgovorov	
4. Forma viva mora ostati pomembna točka turistične ponudbe Obale?	
Da	13
Ne	/
5. Ali so sečoveljske soline primerno vključene v turistično ponudbo na Obali?	
Da	2
Ne	10
Primerno verjetno da, vendar premalo	2
6. Kako bi vi, če bi bili odgovorni, razširili program Solinarskega praznika?	
Solinarski praznik predstaviti na avgust – 2 praznika	4
Dogajanje predstaviti na večerne ure	1
S spustom solinarske po vrvi iz piranskega zvonika	1
Konceptualno in režijsko osmisлити	4
Spremeniti organizatorja festivala	1
Bolj etnološko podprt	2
Oživiti soline in solinarske hiše vsaj ob prazniku	1
Večje povezovanje s hoteli, TZP v solinah (naravovarstvene omejitve?)	1
7. Gledate na soline zgolj kot na gospodarski generator občine – ali pa so za vas enako pomembne kot kulturna dediščina, za katero je treba skrbeti še bolj načrtno?	
Kulturna in naravna dediščina	2
Soline so predvsem pomembne kot kulturna dediščina in sekundarno kot gospodarski generator	9
Oboje	1
Kot gospodarsko-godovinski temelj razvoja mesta in kraja, kot razvojno-turistični potencial, kot dediščinsko posebnost v Sloveniji, kot učno gradivo, kot gospodarski generator, kot brand	1

Vprašanja in povzetek odgovorov	
8. Kaj vam v vašem kulturnem življenju predstavlja nova kulturna pridobitev v občini – Mediadom in kaj v prihodnje še posebej pričakujete od nje.	
Pohvalno, a premalo promovirano	5
Neizkoriščeno in ni vpeto v kulturno ponudbo občine	4
Večjo prepoznavnost	1
Informator za turiste	2
Stično točko v mestu	1
Stalnica v šolskem programu zgodovine	1
9. Ali Avditorij, kot eden izmed treh največjih slovenskih kulturnih centrov, poleg Cankarjevega doma in Narodnega doma, izpolnjuje vlogo osrednje hiše odrskih umetnosti na Obali?	
Da, vendar je še veliko neizkoriščenega potenciala	10
Ne	2
Odvisno od direktorja	1
10. Ali Pomorski muzej Piran kot specializiran muzej izpolnjuje vlogo aktivne valorizacije pomorske dediščine?	
Da	7
Deloma (strokovno da /ostalo ne)	3
Ločiti od Pomorskega muzeja prikaz vsebin, ki niso pomorske, kot npr. Tartinija	1
Fleksibilnost, ne pričakovati sredstva od drugih.	1
Ne. Moral bi se specializirati na pomorstvo in ostalo prepustiti PMK	1
Mislim da. Premalo poznam	1
11. Ali naj ima vsaka od štirih občin na Obali svoj lokalni program kulture ali pa bi bilo smotrneje strniti kulturne cilje in iz njih izvirajoče naloge v enoten dokument »Obalni program kulture do leta 2022«?	
Skupen program na obali	7
To bi bilo zelo lepo, vendar težko izvedljivo. Tu ni govora le o kulturi, tu posežemo na področje politike, ki pa trenutno v obalnih občinah nima podobnega imenovalca	2
Oboje	4

Vprašanja in povzetek odgovorov	
12. Ali se dosedanja kulturna politika občine primerno odziva na potrebe, probleme in razvoj ljubiteljske dejavnosti oz. nevladnih organizacij?	
Prevelika razdrobljenost in pomanjkanje izven sezonskih aktivnosti	1
Lahko bi bolj skrbela za razvoj	1
Ne poznam področja	3
Da, občina pokriva obsežen del ljubiteljske dejavnosti	7
Društva se zelo se trudijo. Prostorska stiska	1
13. Ali poznate Festival slovenskega filma in probleme v zvezi z njim?	
Da	5
Ne	3
Delno	3
Poznam festival, ne poznam problemov	3
14. Katera razstava v organizaciji Obalnih galerij Piran je na vas v zadnjih treh letih pustila največji vtis. In zakaj?	
Piranski dnevi arhitekture	2
40 let Bernardina	1
Filmski Piran	2
Ex Tempore v Monfortu / Piranu	5
A bi kaj sladkega	1
Retrospektiva Posege	1
Retrospektiva Pohlena	1
Razstava Alekseja Kobala	1
Ne vem oziroma smo jih spremljali več v preteklosti	3
15. Menite, da je prireditev Melodije morja in sonca pomembna za obalni prostor?	
Da	14

Vprašanja in povzetek odgovorov	
16. Ali menite, da so kulturna prizadevanja bolj stvar vsake od občin na Obali ali pa bi potrebovali tudi organ, ki bi na ravni Obale skrbel za dobro promocijo in usklajevanje programov in kot generator novih idej?	
Skupni organ	7
Koordinatorja	1
So stvar občine, a potrebujemo povezovanje	1
Občine so prepuščene same sebi	1
Oboje	1
Več komunikacije med akterji, ne nov organ	3
17. Ali kulturni zavodi in društva dovolj dobro skrbijo za kulturno vzgojo mladine ali kaj pogošate?	
Subkultura	1
Večjo vključenost mladih in skupne projekte	6
Da, ne pogošam ničesar	3
Filme	1
Ne vem	1
18. Katera prireditve ali dejavnost italijanske skupnosti vas najbolj navdušuje oz. zanima in ali menite, da je v občini dovolj dobro poskrbljeno za kulturno življenje italijanske narodne skupnosti?	
Dobro vključena. Je poskrbljeno	7
Zelo so aktivni – generatorji kulturne ponudbe	2
Težko ocenimo. Dobro izkorišča svoj socialni kapital	1
Pustni ples	3
Posvečeno Tartiniju	3
Gledališke predstave	1
Koncerti klasične glasbe	2
Solinarska družina	2
Predstavitve knjig / predavanja	1

Vprašanja in povzetek odgovorov	
19. Bi v kulturnem smislu občinska kulturna politika lahko oz. morala bolj izkoristiti blagovno znamko Tartinijevo mesto? Imate kakšen predlog?	
Pripoved o življenju mladega Tartinija v Piranu	1
Tekmovanje mladih violinistov	2
Eu projekt	1
Razvoj blagovne znamke	4
Zgodovinski spomin, o tem kar je bilo narejeno. Obeležili smo 120-letnico Tartinijevega kipa, ki je bil pred tem restavriran, izšla je knjiga o Tartiniju, uspešni so Tartinijev festival in Piranski glasbeni večeri	2
Promocija društev in klubov	1
Piran žal ni Tartinijevo mesto	1
20. So že uporabljene vse možnosti za boljšo promocijo kulture in umetnosti v občini? Če niso, kaj predlagate?	
Oživiti trg v centru Portoroža	1
Določiti strategijo	2
Zaposliti pravega promotorja	2
Digitalni preboj	1
Ni celovitega obveščanja	2
Več selektivnosti	1
Kulturni turizem – večjo vlogo Turističnega združenja Portorož	1
Vključevati vikendaše v kulturno ponudbo	1
Predlogi s strani stroke – nosilcev kulturnih projektov	1
21. Na Obali je nekaj zelo uglednih festivalov, bi lahko festivalsko ponudbo v občini še izboljšali?	
Prevelika razdrobljenost festivalov	4
Težko. Dogodkov je dovolj. Manj je več	4
Da	2
Povezati zaledje s Piranom	1
Bolje izkoristiti mestno arhitekturo	1

Vprašanja in povzetek odgovorov	
22. Ali menite, da turistično gospodarstvo tudi samo zadovoljivo skrbi za izboljšanje kulturne ponudbe ali pa bolj računa, da bodo to naredili oz. je to naloga občine, kulturnih zavodov in društev?	
TZP bi lahko bolje promoviralo kulturo ter povezovalo dogodke	3
Turistično gospodarstvo ne skrbi in računa na ostale (občino)	8
Potrebno sodelovanje. Sodelovanje privede do sinergije	1
Manjši da, večji (hotelirji) ne	1
Vloga občine je, da koregira in priskrbi okvire za spodbuditev TG	1
23. Katera kulturna prireditev, dogodek, razstava ali festival v občini oz. na Obali vam predstavlja vrhunski kulturni dogodek vsako leto?	
MMS	3
Pomorski krst	1
Solinarski praznik	1
Tartini festival	4
PPF	3
Ex Tempore	6
Kino otok (na obali)	3
Poletna muzejska noč	1
Novoletni gala koncert	2
Festival obzidja	1
Posvečeno Tartiniju	1
Piranski dnevi arhitekture	1
Piranski glasbeni večeri	1
Gledališke predstave v Piranu	1

Vprašanja in povzetek odgovorov

24. Česa kulturna podoba oz. ponudba Občine Piran nima (še), pa bi kot najmočnejši turistični dejavnik v Sloveniji morda morala imeti?

Dogajanje v Luciji	1
Novoletna razsvetljava kot dogodek	1
Manjka ljudi z vizijo in ambicijo za projekte od ideje do izvedbe	3
Kulturni turizem ni rešitev	1
Manjka strategija in usklajen program, pravočasna napoved bolj odmevnih dogodkov	4
Spodbujati nacionalno in mednarodno povezovanje	1
Brand, ki ga bo negovala in promovirala ter se z njim postavljala	2
Kulturne prireditve na prostem	1